POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XXXV. évf. 3. szám (35. Jg. Nr. 3)

Az európai magyar katolikusok lapja

2003. március

VENCSER LÁSZLÓ, Linz

A MEGTÉRÉS ÉS GAZDAGODÁS IDEJE

Hamvazószerda, a húsvéti bűnbánati előkészületi idő, nagyböjt kezdete. Negyvennapos „zarándoklat" Jézus halálának és feltámadásának ünneplése felé. Tartalommal megtöltve, tevékenységben szeretnénk ezt az időt eltölteni. Az egyházi liturgia, a szentírási szövegek révén, vasárnapról-vasárnapra, segít minket, hogy ez a számunkra felkínált, évről-évre visszatérő idő, gazdag legyen. Most is lehetőség lesz arra, hogy itt a földön, az emberek társaságában, életünket összekapcsoljuk Istennel és tekintetünket az örökérvényű dolgokra irányítsuk.

„Az idő betelt: közel van Isten Országa. Térjetek meg és higgyetek az üdvösség jó hírében" (Mk 1, 15). Jézus ezekkel a szavakkal kezdte nyilvános működését Galileában. Fontosnak tartotta közölni hallgatóságával, hogy az Isten Országa itt van a földön. Valósággá lett az, amit a próféták előre megmondtak.

Mit jelent ez a jelenlét? Isten Országának jelenléte jelenti a megtérést. Ugyanakkor kéri az Örömhírben való hitet. A kereszténység kezdetén a megtérést a „pogánysságtól" való elfordulásban és az új életformához odafordulásban látták. Ma, a harmadik évezred kezdetén, szekularizált, globalizációs, szegénységgel, terrorizmus és háború veszélyével telitett világunkban, amelyben az ember megtapasztalja a technika vívmányainak buktatóit (ld. 2003. február 1-én bekövetkezett űrhajó katasztrófáját) ismét elhangzik a jézusi üzenet: "Itt van az Isten Országa. Térjetek meg és higgyetek!" Az üzenet lényege nem változott, időszerűsége ma is érvényes. Isten Szeretete itt van. Ezt újból fel kell fedezni. Amennyiben másként nincs rá mód, ma is meg kell térni, hogy ennek következtében sikerüljön Őt megtalálni.

Mit jelent a megtérés, itt és most? Elsősorban jelenti ISTEN KERESÉSÉT. II. János Pál pápa röviddel 2002 Karácsonya előtt, sokak „megbotránkozására", a hallgatásba visszavonult, az emberektől elfordult Istenről szólt. Tette ezt Jézus kijelentése ellenére, aki megígérte: „Én veletek vagyok mindennap a világ végéig" (Mt 28, 20). Fel kell tennünk azonban a kérdést: nem mi fordultunk-e el Istentől? Még akkor is rá kell erre kérdeznünk, ha Teréz anyához hasonlóan - gyóntatójának írta - mi is elpanaszolhatjuk, hogy gyakran érezzük, nincs jelen az Isten. Nagyböjt alkalmat kínál, hogy keressük Őt ilyen helyzetekben is. Szent Ágostonnal legyen a „szívünk nyugtalan", amíg Őt meg nem találjuk. Keressük, most a húsvét előtti időben az „elrejtőzött" Istent.

A megtérés jelenti továbbá az ODAFORDULÁST ISTENHEZ. A keresés ritkán eredménytelen, jóllehet a megtalálás elhúzódhat. Mivel azonban Ő a kezét ma is nyújtja felénk, könnyű feléje fordulni, „kézfogását" elfogadni, ill. azt viszonozni.

Isten megteremtette az embert
a maga képmására -
Teremtés könyve 1, 27.

Most van az alkalmas idő arra, hogy Vele töltekezzünk, életéből merítsünk. Ez nagyböjtben felkínált esély, lehetőség. Ki kell használni. Most tudatosíthatjuk magunkban, hogy igazi élet, „teljes" élet csak Benne, Vele lehetséges. Korunk embere hajlamos, Isten nélkül, egyedül „teremteni", „klónozni", „bábeli tornyokat" építeni. Ezért kell meghallani ma is Jézus felszólítását: „Térjetek meg!" Alkossatok velem ebben a világban! Teremtsétek meg a békét! Ne a bosszú, a háború eszközeivel akarjatok boldogulni, hanem szeretettel, egymás megbecsülésével, a szegény emberek, népek, világrészek megsegítésével. A döntő útbaigazítást az Atya Jézus színeváltozásának eseményében, fenn a hegyen, Péter, Jakab és János apostolok jelenlétében, elénk tárta és ma is felkínálja: „Ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok!" (Mk 9, 7 sk).

A tékozló fiú megtérése, Morelli G. fametszete

Őt hallgatva, most a nagyböjt kezdetén elhatározzuk, hogy böjtölünk - étel és ital fogyasztását mérsékeljük -, intenzívebben gyakoroljuk a felebaráti szeretetet, felfrissítjük emberi-keresztény értékek iránti fogékonyságunkat. Külsőleg is „csodálatos" dolgokat művelünk. Talán mások is látják. Mégis azt kell mondanunk, hogy ez nem minden. Ezek is fontosak és segítenek minket a „felemelkedésben", a „megtérésben". Isten azonban a „SZÍV" MEGTÉRÉSÉT kéri. Amikor Jeremiás próféta az új szövetségről jövendöl, erről így szól: „Bensejükbe adom törvényemet és a szívükbe írom" (Jer 31, 33). Ebből következik, hogy csak a pusztán külsőségekre alapozó emberi magatartás kevés. A hit, amely nem a „mélyből", a „bensőből", a „szívből" fakad, üres. Amikor Jézus a templomból kiűzte a kereskedőket, a hit felületes, csak formaságokra épült módjáról mondott ítéletet (vö. Jn 2, 15-25). A történetből levonható a tanítás. Ahhoz, hogy Istent megtaláljuk, vele találkozzunk, átölelő szeretetét megérezzük, meg kell tisztítanunk szívünket, lelkünket, egész lényünket a rossztól, a bűntől, mindentől, ami akadály Istennel való kapcsolatunkban és embertársainkhoz való viszonyunkban. Hogy ez sikerüljön, erőre és bölcsességre van szükségünk. Erőre, hogy kitartsunk. Bölcsességre, hogy a megtérés számunkra helyes és alkalmas eszközeit felfedezzük.

Az Istennel való találkozás, Jézus kereszthalála révén megmutatott szeretetnek megtapasztalása, a szív odaadása, lehetővé teszi napról-napra annak a ténynek felfedezését, hogy ISTEN a SZABADÍTÓ, a megmentő. Olyan Ő számunkra, mint a „mentőautó", mint a „hegyimentő". Visszahoz minket az életbe, a veszélyekből kiszabadít. Amikor olyan emberek közelében vagyunk, akik jelenlétükkel, szeretetükkel a mélységből, a szomorú-depressziós, kritikus helyzetből segítenek kitalálni, eltölt a boldogság érzése. Erről az evangélium így ír: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen" (Jn 3, 16). Istennek ez a nagy szeretete, megmentő tette, ennek megérzése, segít napjainkban abban, hogy megszabaduljunk a félelemtől, amely ránehezedik az egyénre és közösségre egyaránt. Feltekintve a szabadító Istenre - lakásaink falán elhelyezett feszület segít ebben - bízva az Ő szeretetében, el kell űznünk a félelmet, ami beárnyékolja életünket. Így a „megszabadulás", „kiszabadulás" érzése megtérést eredményez, odafordulást az Istenhez, az élethez, odatalálást a bátorsághoz, a keresztény üzenethez, az Örömhírhez.

Ha a nagyböjt folyamán sikerül töltekeznünk és a megtérést életünkben, különösen szívünkben, bensőnkben megvalósítanunk, akkor kialakul bennünk az új életmód. Világunkban, amelyben az erősebbnek van joga és hatalma, a gyenge pedig a vesztes, Jézus szavai vigasztalóak, reményt keltőek lehetnek az új életforma kialakításában, mert „ha a búzaszem nem esik a földbe és el nem hal, egyedül marad; de ha elhal, sok termést hoz" (Jn 12, 24)

A nagyböjti idő, a negyvennapos „zarándoklat" Húsvét felé, erre kínál lehetőséget, erre hív. Ahogyan a búzaszem elhal, a megtérés különféle módozatai révén, mi is „meghalunk", eltemetjük" a régi embert és új életünk révén megteremjük azokat a „gyümölcsöket", amelyek az emberi-keresztény életet széppé varázsolják, eltöltik húsvéti örömmel . ❑

A KERESZTÉNY CSALÁD

II. János Pál pápa üzenete

Január 25-én, szombaton délelőtt 11 órától videokapcsolat létesült a Vatikán és a Fülöp-szigetek fővárosa, Manila között, ahol egy héten zajlott, 350 ezer résztvevővel a Családok IV. Világtalálkozója.

„Hűséggel tulajdon hivatásunkhoz, tanúságot téve az igazságról, egyesülve az imádságban - ez a három jellemző, ami képessé teszi a keresztény családot arra, hogy jó hírré váljon, az evangélium egy olyan lapjává, amelyet a mai kor számára írtak a harmadik évezredben" - ezekkel a szavakkal fordult II. János Pál pápa, a modern technikának és egy különleges műholdas televíziós kapcsolásnak köszönhetően, a manilai Luneta-parkot megtöltő keresztény családokhoz.

A szentatya a vatikáni Kelemen-teremben felállított, hatalmas képernyőn keresztül, kezdettől fogva figyelemmel kísérhette az eseményeket: a zenét, a táncot, az apák, az anyák és gyermekek tanúságtételét. Ezért fogalmazhatott így: „Kedves keresztény családok: hirdessétek örömmel az egész világon azt a csodálatos kincset, amelynek - mint családegyház - hordozói vagytok! A kincs: Krisztus fénye, a szeretet, amely kiárad a házastársak közötti kölcsönös önajándékozásból, és abból, ahogyan elfogadják a gyermekeket."

A pápa három területet jelölt meg a családok számára, hogy azok az éppen megkezdett évezredben jó hírré lehessenek. Mindenekelőtt, hogy odaadóan éljék házas hivatásukat. „Ez ugyanis olyan szentség, amely képessé tesz benneteket a szeretetre. Maradjatok meg a szilárd meggyőződésben, amely egyedül képes értelmet, erőt és örömet adni az életben, hogy Krisztus szeretete soha sincs távol tőletek. Ő sohasem szegi meg békeszövetségét. Zarándokutatokon nem vagytok egyedül" - ismételte meg a pápa. Hozzátette: „Miközben el kell ismerni a családi élet hétköznapjainak esetleges nehézségeit, amelyek gyakran csábításokban, feszültségekben, szenvedésben vagy fáradtságban nyilvánulnak meg, a keresztény család - és ez már a második terület - meggyőző és hiteles tanújává válhat a család igazságának. Hiszen a család az emberiség örökségéhez tartozik, azok közé a javak közé, amelyet nagyra kell értékelnünk, amelyek szükségesek a népek élete, fejlődése és jövője érdekében. Felhívlak benneteket, kedves keresztény családok, hogy minden akadály és nehézség ellenére mindennapi életetekkel tegyetek tanúbizonyságot arról, hogy lehetséges megélni a házasságot, mint az élet értelmének legfőbb megtapasztalását és mint korunk férfiainak és nőinek szóló örömhírt. Legyetek főszereplők az egyházban és a világban!"

Végül a harmadik terület az imádságé. A szentatya ebből a szempontból úgy határozta meg az igazságot, mint ami „az egység garanciája; egy olyan életstílus, amely összhangban van Isten akaratával. A Rózsafüzér a családnak és a családért szóló ima. Különösen így van ez ebben az évben, amely a Máriás imádságnak van szentelve."

Beszéde végén a pápa bejelentette, hogy a következő, V. Családok Világtalálkozójának a helyszíne 2006-ban a spanyolországi Valencia lesz. VR/MK

BATTHYÁNY-STRATTMANN LÁSZLÓ BOLDOGGÁ AVATÁSÁNAK ÜZENETE

Boldogemlékű Mindszenty József bíboros 1972. november 27-én Bécsből írt levelében a Szentté avatási Kongregáció prefektusától felvilágosítást kért arról, hogy a magyar boldoggá avatási ügyek megindultak-e. A bíboros azt szerette volna, hogy a diktatúra elnyomása alatt élő magyar Egyháznak legyenek új boldogjai, akik példájukkal erőt és bátorítást adnak a megpróbáltatásban. Hosszú szünet után, 1987-ben, a római Pápai Magyar Intézet rektorainak a közreműködésével két ügy elindult. Az Eisenstadt-i Egyházmegyének köszönhetően elsőként Batthyány-Strattmann Lászlóé, majd Apor Vilmos püspöké. Ez utóbbi ért előbb célhoz, 1997-ben. Most őt követi Batthyány-Strattmann László (1870-1931), akinek a boldoggá avatása 2003. március 23-án lesz Rómában.

Magyarország és a magyar Egyház XX. századi történetét nézve jelképesnek tekinthető, hogy elsőként vértanú püspök került a boldogok sorába. Nem kevésbé tekinthető jelképesnek azonban az sem, hogy Romzsa Todor vértanú püspök után, harmadikként, egy világi családapát avat a pápa boldoggá, hiszen a magyar Egyház életének egyik fő feladata a világi hívek bevonása. Kevésbé ismert tény, hogy Batthyány-Strattmann László a magyar Egyház képviselője volt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok szervező bizottságában és 1925-ben ő maga is részt vett Chicagóban az Eucharisztikus Kongresszuson.

Példája buzdít arra, hogy a megújuló egyházi életből minden megkeresztelt vegye ki részét és találja meg helyét és szerepét egyházközsége, egyházmegyéje életében. Kiemelten fontos ez a külföldi magyar egyházközségek jövője szempontjából, hiszen a teológiai szempontokon túl, a lelkipásztorkodó papság létszámának megfogyatkozása is nélkülözhetetlenné teszi a világi hívek mind nagyobb, aktív részvételét közösségeink életében.

Batthyány-Strattmann László lelkiségéből, boldoggá avatásának üzenetéből, amely igen gazdag és szinte minden korosztályhoz szól, a teljesség igénye nélkül, csak néhány szempontot emelek ki.

Közismert, hogy a szegények orvosa volt, tudatosan az akart lenni. A hozzá forduló embereknek nem csak a betegségét gyógyította, hanem az egész emberrel törődött. Orvosi hivatását Isten munkatársaként végezte. Élete példát ad nekünk arra, hogy komolyan vegyük emberi hivatásunkat, és azt Isten és embertárs iránti szeretettel végezzük.

Feleségével, Coreth Máriával példás, sírig tartó családi életet élt, annak ellenére, hogy gyerek korában más példát látott, mert apja elhagyta a családot. Élete példát és bátorítást ad a keresztény családi életre. Talán véletlen egybeesés, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Kar 2003. évi kommunikációs programja éppen a családot, a házastársi hűséget állítja középpontba. Ebből a szempontból is Isten gondviselésének különös ajándéka, hogy éppen most kerül sor boldoggá avatására.

Minden nap este közösen imádkozta a rózsafüzért gyermekeivel. A rózsafüzér évében példája arra ösztönöz, hogy a rohanó világban találjunk időt az imádságra, és ne csak egyénileg, de a család közösségében is merjünk imádkozni, férj a feleségével, szülők a gyermekeikkel.

Lelkiéletének forrása az eucharisztia volt. Minden nap részt vett szentmisén és szentáldozáshoz járult. Amikor csak tehette napközben is végzet szentségimádást. Életének példája buzdít: törekedjünk arra, hogy egyre jobban elmélyítsük személyes kapcsolatunkat az Oltáriszentségben köztünk élő Jézussal.

A rendszerváltás utáni évek egyik visszatérő témája a múlttal való szembenézés. Ebből a szempontból nagyon fontos annak tudatosítása, hogy a magyar Egyház XX. századi történetében vannak

Batthyány-Strattmann László 1870-1931

olyan kiemelkedő személyiségek, püspökök és világiak egyaránt, akik hősies fokban gyakorolták az erényeket, akiknek élete példa az egész világegyház számára.

A negyven évig tartó diktatúra arra törekedett, hogy a magyar Egyházat elszakítsa a világegyház életétől. A berlini fal leomlását követő boldoggá avatások - Apor Vilmos, Romzsa Teodor vértanú püspököké és Batthyány-Strattmann Lászlóé -, annak jelei, hogy a magyar Egyház élete, az intézmények újjászervezése, az egyházmegyei határok rendezése, az egyházmegyei zsinatok megtartása mellett, ebből a szempontból is rendeződik.

A mostani boldoggá avatással Mindszenty József bíboros célja megvalósul: a XX. század első feléből a magyar Egyház ismét kap égi közbenjárót, példaképet. Adja Isten, hogy a század második felében élt nagyjaink közül is minél előbb és minél többen lépjenek új boldogjaink sorába!

Németh László, Róma

Március 15-re

PETŐFI KOSZORÚI

„Avagy virág vagy te, hazám ifjúsága"?

Hol a szem, szemével farkasszemet nézni ?
Ki meri meglátni, ki meri idézni
az igazi arcát ?
Ünnepe vak ünnep, s e mái napoknak
szűk folyosóin a szavak úgy lobognak,
mint az olcsó gyertyák.

Szabadság csillaga volt hajdan a magyar,
de ma már maga sem tudja, hogy mit akar:
talány zaja, csöndje,
és úgy támolyog az idők sikátorán,
mint átvezetett rab a fogház udvarán
börtönből börtönbe.

Ki ünnepli Őt ma, mikor a vágy, a gond
messze az Övétől, mint sastól a vakond,
avagy gyáván bújik,
s a bilincses ajak rab szavakat hadar?
Csak a vak Megszokás, a süket Hivatal
hozza koszorúit.

Ó, vannak koszorúk, keményebbek, mint a
deszkák, súlyosabbak, mint hantjai kint a
hideg temetőnek!...
Kelj, magyar ifjúság, tépd le a virágot,
melyet eszméinek ellensége rádob
emlékére - kőnek!

Kelj, magyar ifjúság, légy te virág magad!
Nem drótos füzérbe görbítve - légy szabad
virág szabad földön:
hogy árván maradva megrablott birtokán,
mondhassa a magyar: „Kicsi az én szobám,
kicsi, de nem börtön!"

Avagy virág vagy te?... légy virág, légy vigasz!
Legyen lelked szabad, legyen hangod igaz
az Ő ünnepségén:
Koporsó tömlöcét aki elkerülte,
most hazug koszorúk láncait ne tűrje
eleven emlékén!
1923

Babits Mihály (1883-1941)

Boldoggá avatási kezdeményezések a Kárpát-medencében

Köztudott, hogy II. János Pál lelkipásztori meggondolásból szívesen veszi, sőt szorgalmazza a boldoggá- és szentté avatásokat. Előszeretettel emeli ki földrajzi egységünk területén a különböző üldözések vértanúit. Ennek látható eredménye volt, pl. magyar vonatkozásban a boldog Kassai vértanúk szentté avatása, illetve Apor Vilmos és Romzsa Tódor vértanú püspökök boldoggá avatása. Egyébként a Vértanúink - Hitvallóink c. folyóirat a határon túlra is rendszeresen beszámol a boldoggá avatási ügyek helyzetéről. Innen tudjuk, hogy március végén lesz a Szegények orvosának, Batthyány-Strattmann Lászlónak a boldoggá avatása.

Minden bizonnyal ennek tudható, hogy Magyarországon kívül, a környező országok egyházmegyéiben is új lendületet kapott a vértanúk tiszteletének ápolása és boldoggá avatási eljárásuk bevezetése. Szlovákiában is beindult Anna Kolesárová boldoggá avatása, aki 1944. november 22-én halt vértanúhalált, mivel nem akart engedelmeskedni egy orosz katona tisztátalan kényszerének. Halála napján, mintegy a jövőt sejtve, meggyónt és megáldozott. A front közeledtével tudatosan feketebe öltözve álcázta fiatalságát. Lukács Antal, a leány plébánosa és gyóntatója, a temetés után a Halottak Anyakönyvének róla szóló rubrikájának megjegyzésébe ezt írta: hostia sanctae castitatis (a szent tisztaság áldozata). Pavol Hudák, a kassai egyetemisták főlelkésze, aki lelkesen az ügy mellé állt, már kétszer is meghívta P. Szőke Jánost, hogy ismertesse az eljárás lebonyolítását. Mindkét előadásnak óriási sikere volt.

Alojz Tkác, kassai érsek Gábor Bertalan szepsi esperesplébánost bízta meg az egyházmegyei posztulátor feladatával. Az előkészítés részleteinek megbeszélésére P. Szőke János ismét meghívást kapott Kassára, hogy tapasztalatát átadja az üggyel foglalkozóknak.

Örvendetes, hogy nem egy elszigetelt eseményről van szó, hanem egy katolikus keresztény összefogásról: a szentek méltó tiszteletének elmélyítéséről. Amint arról tudomásunk van, P. Szőke egy másik meghívást is kapott: Bukarestbe a Román Püspöki Kar részéről, amelyet együttesen a gyulafehérvári érsek, Jakubinyi György, Tempfli József nagyváradi püspök, valamint Ardai Attila szatmárnémeti káptalani helynök közvetítettek az atya felé. Több havasalföldi és erdélyi vértanúról van szó, akiknek a boldoggá avatását be kell indítani. Az első munka természetesen az adatok gyűjtése és kiértékelése lesz.

Reméljük, hogy ez az együttes kezdeményezés a keresztény összefogás mellett, a közös európai gondolat kibontakozásában is sok áldást közvetít az eddig olyan sokat szenvedett országok népeinek.

Gábor Bertalan (*MK*)

IMASZÁNDÉKOK

Márciusra

1.

Isten népéért és pásztoraiért: mindenkiben növekedjék annak tudata, milyen jelentős a kiengengesztelődés szentsége: Isten irgalmas szeretetének ajándéka.

Gyermekek szeretnek ajándékot kapni. Nem értenek a pénz kiadásához, nem tudnak sem a kemény munkáról, sem a család eltartásához szükséges kenyérkereset gondjairól. Csupán azt látják, ha elmennek édesanyjukkal a boltba, hogy ő kiválogatja, amire szükségük van, vagy ami nekik tetszik. A gyermek is szeretne „vásárolni", mert van, ami neki is tetszik. Főleg érzi, hogy ő még kicsi - a felnőtteket akarja utánozni. Venni akar valamit, ami édes számára, mert az jó, az finom.

A legfőbb ajándékozó maga a jó Isten. Nem cukorkával ajándékoz meg bennünket. Azt magunk is meg tudjuk venni. Ő olyan ajándékot tartogat számunkra, amelyet nem lehet sem megvenni, sem magunknak ajándékozni: a megbocsátás, a kiengesztelődés szentségét, kegyelmét. Köznéven: a szentgyónás szentségét.

Utolsó évtizedeinkben elszoktunk e szentség gyakori vételétől, pedig mint „Isten gyermekei" igyekezhetnénk ellesni Istentől - a szeretett és minket szerető Atyától -, hogyan kell mindig újra kiengesztelődni, illetve Őt engesztelni. Irgalmába ajánlva magunkat, folytatni lehetne a kiengesztelődést e földön, másokat is megajándékozhatnánk vele. Érdemes érte imádkozni.

2.

Imádkozzunk Afrika részegyházaiért: a jelenlegi nehéz helyzetben is tartsák szem előtt, hogy milyen sürgős az evangélium következetes és bátor hirdetése.

Afrika részegyházai hosszú idők óta igyekeznek néha természetes gondtalanságban, vidámságban, máskor gyötrő gondok között az evangéliumot - Jézus örömhírét hirdetni, megélni. A különféle üldözések, korlátozások, megalázó és hátrányos megkülönböztetések, büntetések, szankciók, sőt szenvedések ellenére, a hithírdetők bátorsága gyakran volt látható, kézzelfogható a különféle országokban és missziós állomásokon.

Most azonban más veszély is fenyegeti kereszténységüket: az országok és a világ lélekszáma nőttön nő, a katolikusok lélek- és arányszáma viszont csökken - üldözésektől eltekintve is. Ezzel nem csupán fontossá, hanem sürgőssé is vált az örömhír hirdetése.

Imádkozzunk következetességért és bátorságért, jó szívért és Isten segítő kegyelméért - szükségük van rá!

Fejős Ottó

A „Biblia éve" Németországban

Német katolikusok, protestánsok és ortodoxok közös kezdeményezést indítottak az új évben azzal a céllal, hogy Isten szavát helyezzék életük középpontjába. Az ország keresztényei számára hivatalosan január elsején megkezdődött „A Biblia éve", amelynek során számos vitafórumot tartanak, és arra törekszenek, hogy minél több embert megismertessenek a Szentírással. A Biblia éve Drezdában megtartott ünnepélyes megnyitóját élőben közvetítette a legnépszerűbb német közszolgálati tévécsatorna. A felszólaló egyházi személyiségek hangsúlyozták az Isten szavával való napi kapcsolat fontosságát. Karl Lehmann bíboros, a német püspöki konferencia elnöke leszögezte: „A Biblia életbevágóan fontos számunkra, hogy egészséges nézetet alkossunk az emberről, továbbá emberi kapcsolataink számára, társadalmunk és jövő kötelességeink szempontjából is."

Manfred Koch, az Evangélikus Egyházak Tanácsának elnöke szerint napjainkban sokan kételkedve tekintenek a keresztény hagyományokra. Mindenkinek azt tanácsolta, hogy ismerkedjen meg a Biblia tanításával és keresse az isteni áldás jeleit saját életében. *VR/MK*

PASZTORÁCIÓ A SOKNEMZETISÉGŰ TEMESVÁRI EGYHÁZMEGYÉBEN

Kereszténységünk hajnalán Szent István királyunk tíz püspökség alapításával biztosítja országa egyházi függetlenségét. A Temesközben Marosvár - a későbbi Csanád - székhellyel alapít püspökséget, amelynek élére a muranói születésű Gellért bencés szerzetest nevezi ki. A vértanú főpásztor odaadó lelkigondozói tevékenysége halálával nem fejeződik be. Mutatja ezt annak a mintegy kilencven főpapnak a névsora, akik 1046-tól napjainkig követték Gellértet a püspöki székben.

Roos Márton temesvári megyéspüspök

A trianoni békeszerződés a Csanádi Egyházmegyét három részre szakítja. A keleti rész 154 plébánia mintegy félmillió római katolikus hívővel Romániához kerül, és a Szentszék 1930-ban létrehozza a Temesvári Egyházmegyét Temesvár székhellyel.

A történelem folyamán a Bánságban magyarok, németek, szerbek, csehek, románok, horvátok, bolgárok telepednek le, építenek közös várost, templomot és jövőt. A Temesvári Egyházmegye többnemzetiségű területté válik, és az itt élő hívek lelki gondozása más, összetettebb pasztorációs tevékenységet kíván, mint az egynyelvű közösségek esetében. A másság elsősorban a katolikusok között is kisebbségben levő, különböző nemzetiségekhez tartozó közösségek kultúrájának, hagyományainak a tiszteletben tartásában és megőrzésében, ugyanakkor a híveknek az egyházmegye életébe való bevonásában jut kifejezésre. Dacára annak, hogy jelenleg a magyar nemzetiségű hívek vannak többségben, nem elhanyagolható a többi kisebbség számaránya sem, akikre odafigyelni, sajátos gondjaikra megoldást találni, és ha lehetséges, anyanyelvükön szólni, imádkozni, gyóntatni, szentmisét bemutatni jelenti azt a különleges feladatot, kihívást, amely papjaink tevékenységét jelentős mértékben meghatározza. Mindez szerepelt abban a pasztorális tervben, amelyet Roos Márton megyéspüspök dolgozott ki hivatalba lépése után.

A Temesvári Egyházmegye három főesperessége területileg közel négy megyét foglal magába, és ezen a jelentős országrészen hét katolikus vallású nemzetiség él együtt: magyarok, németek, románok, bolgárok, csehek, horvátok, szlovákok. A nyelvi akadályok leküzdéséhez hozzájárul az a tény, hogy lelkipásztoraink jelentős része ezekből a közösségekből kerül ki, így legalább két-három nyelvet mindegyikük tökéletesen beszél. Sok helyen naponta több szentmisét is kell tartanunk a többségben lévő nemzetiségek anyanyelvén, hiszen Istent mindenki az anyanyelvén szólítja meg. Különös jelentősége van, hogy fiatal teológusaink magyarországi, németországi, szlovákiai főiskolákon folytathatják tanulmányaikat, csiszolhatják nyelvtudásukat.

Püspök atyánk tervében, a nyelvi szempontok tiszteletbetartása mellett, nagy fontosságot kapott a papi közösség ápolása és folytonos építése. Ezt szolgálják az un. „sabbat-hetek”, vagyis az évente, minden lelkipásztornak felajánlott időszak, amikor kis csoportokban, az Egyházmegyei Központban a különböző vidékeken szolgálatot teljesítő plébánosok és káplánok találkoznak. Rendelkezésükre álló idejüket ilyenkor leginkább a kölcsönös megismerésre, a tapasztalatcserére és a testvéri kapcsolatok elmélyítésére fordítják. A közös zsolozsmázás és a közös szentmise, igazi családdá kovácsolja a sokszor nem könnyű feladatok előtt álló bánáti lelkipásztorokat.

Nem csak a papok felé történik ez a nyitás és közvetlen közeledés, és nem csak az Egyházmegyei Központban. Roos Márton püspökünk főpásztori látogatások egész sorozatát kezdte meg az elmúlt évben, amikor az egyházmegye két esperességét végig járva, minden egyes plébánián egy teljes hetet eltöltve, számos településre eljutott - pontosabban 85 községbe -, ahol az egyházközségek vezetőivel, a plébánosokkal, valamint a hívekkel találkozott, betegeket és öregeket látogatott meg otthonukban. Ezen látogatások alkalmával a Főpásztor még közelebb került a különböző anyanyelvű csoportokhoz.

A közvetlen kapcsolatteremtés, mondhatni személyes ismerkedés azonban nem kizárólag a főpásztori látogatások alkalmával jött létre. Immár három esztendeje szerepelnek a Püspöki Hivatal által kiadott falinaptárban kiemelt betűvel azok az ünnepnapok, melyeken a Székesegyház, valamint egyházmegyénk két ősi zarándokhelye - a máriaradnai Bazilika és a zömmel horvátok és csehek által látogatott máriacsiklovai kegytemplom - várja a Püspök úrral közös szentmisére a nyolc esperesség híveit. A zarándoklatok alkalmával a teli padsorokból olykor öt nyelven is felhangzik a Miatyánk, közismert népénekek és imák, jellegzetes templomi lobogók, gazdag népviselet képez egyedi szigeteket az egybegyűltek „tengerében”.

A Püspök atya pasztorális tervében szerepel a laikusok kurzusok formájában történő képzése. A világi munkatársak, amennyiben lehetséges, anyanyelvük szerinti külön csoportokban vesznek részt a továbbképzésen. Hasonlóképpen világi munkatársakat is foglalkoztat magyar, román és német nyelven megjelenő heti kiadványunk, a Vita Catholica Banatus.

Végezetül, de nem utolsósorban, a soknemzetiségű pasztoráció keretében az ifjúsági lelkészségről, a fiatalok oktatásáról, a számukra szervezett tevékenységekről is szólnunk kell. A Temesvárott működő Gerhardinum Katolikus Liceumba minden évben magyar és román tannyelvű osztályba várják a jelentkezőket. A négy éves középiskolai képzés ugyanakkor a más nemzetiséghez tartozó diákokat is magába foglalja. A plébániák mellett működő ifjúsági csoportok is gazdag nyelvi skálát képviselnek. Temesvárott van például magyar, román, német és bolgár csoport. Az évente megrendezésre kerülő egyházmegyei ifjúsági találkozókon a különböző nemzetiségű közösségek képviselői kultúrájuk gyöngyszemeit, népviseletét, népdalait is elhozzák, ezzel színesítik, gazdagítják az együtt töltött órákat. Az Egyházmegyei Ifjúsági Központ épületében havonta szerveznek magyar, román és német nyelvű előadásokat az érdeklődőknek. A fiatalokhoz szól a Laudetur időszaki kiadvány is, amelyet ugyancsak magyarul, románul és németül jelentet meg a Temesvári Püspökség.

Első szent püspökünk a hittérítés folyamán egyre gyarapodó keresztény közösség lelki gondozásában német, cseh, lengyel, francia szerzetesek segítségére számíthatott. Ők, csakúgy, mint maga Gellért, idegenek voltak, akik mégis vállalták a magyarországi lelkipásztori munkát. Kései utódaik, a Temesvári Egyházmegyében tevékenykedő mai lelkipásztorok jórészt e tájegység szülöttei: magyarok, románok, németek, szlávok, bolgárok. Századok homályába vesző közös múltunkon, egymás szomszédságában pergő hétköznapjainkon, rokoni, baráti kapcsolataink túl hitünk az, ami szoros szálakkal fűz össze bennünket. Fontosnak tartjuk, hogy a közös ünnepeken, a szentmiséken, a zarándoklatokon, a főpásztori látogatásokkor és számos más alkalommal valamennyi nemzetiség szót kapjon, a maga anyanyelvén vallja meg hitét, őrizze, ápolja kultúráját, hagyományait. Csak így biztosíthatjuk egyházmegyénk egységét, előrehaladását és jövőjét.

Böcskei László

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Valentiny Géza, az ausztriai magyarok főlelkésze. Megbízatását az Osztrák Püspöki Konferencia elnökétől kapta. Feladata: gondoskodni a magyar lelkipásztori szolgálatról Ausztriában, mindig összhangban megbízó elöljáróival és a helyi magyar lelkészekkel. Feladatát nyugdíjasként látja el.

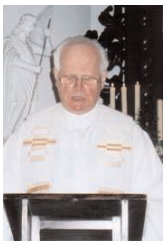

Valentiny Géza

1927. május 7-én született Szegeden. Gimnáziumi tanulmányait 1937-1942-ig a szegedi piaristáknál kezdte, 1942-1945-ig az esztergomi bencéseknél folytatta és 1945-ben érettségizett Esztergomban.

1945-1948-ig, illetve betegsége miatt megszakításokkal, 1952-ig a bécsi Pázmáneum növendéke. Innitzer bíboros szentelte pappá Bécsben, 1952. június 29-én. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papja.

1952-1954-ig káplán Staatz-ban (N. Ö.), 1954-1958-ig lelkész Gurtis-ban (Vlbg.). 1958-1971-ig „Pfarrprovisor” Weiler-ben (Vlbg.).

1972-1996-ig az „Europäischer Hilfsfonds” Magyar Osztályának ügyvezetője Bécsben, közben 1980-1986-ig németországi magyar főlelkész és 1980-1998-ig a müncheni „Ungarischer Schulverein e. V.”-nak - a Magyar Iskolabizottságnak, a Kastl-i Magyar Gimnázium fenntartó testületének elnöke. 1996-tól ausztriai magyar főlelkész.

1981-ben lett pápai prelátus, 1996-ban apostoli protonotárius.

Iroda: A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14. Telefon/Fax.: 0043-1/317 25 35.

Havonként egyszer eljár Salzburgba, ahol a magyar közösségnek szentmisét mond az Orsolyita Nővérek templomában, Aignerstraße 135.

Cserháti Ferenc

Milan Šášik püspök beiktatása az ungvári görög katolikus székesegyházban Kárpátalján

2003. január 25-én, szombaton, délelőtt 10 órakor kezdődött Milan Šášik püspök beiktatási szertartása az ungvári görög katolikus székesegyházban. Az új püspököt a szentatya 2002. november 12-én nevezte ki a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye apostoli kormányzójává, és 2003. január 6-án szentelte püspökké Rómában. A beiktatási szertartáson részt vettek Ukrajna görög és római katolikus püspökei, köztük Marian Jaworski bíboros, lembergi érsek, Nikola Eteroviae pápai nuncius, Majnek Antal, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöke, Szemedi Iván eddigi munkácsi görög katolikus megyéspüspök és segédpüspöke, Margitics Iván, akik mindketten most vonulnak nyugdíjba, valamint Djura Džudžar munkácsi görög katolikus segédpüspök. Jelen voltak még görög katolikus püspökök Szlovákiából, valamint Rómából, a Keleti Kongregációból. A magyarországi görög katolikus egyházat Keresztes Szilárd püspök képviselte. A görög katolikus híveken kívül római katolikusok is szép számmal jöttek el, hiszen Milan Šášik birítusú római katolikus papként szolgált eddig a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegyében.

A három és fél órás szertartás kezdetén felolvasták és felmutatták a kinevezésről szóló pápai bullát. Majd Milan Šášik püspök fogadta papjai köszöntését, akik ezzel engedelmességüket is kinyilvánították új főpásztoruknak. Majd a szent liturgia következett, mely egyben Milan Šášik első püspöki szentmiséje volt a székesegyházban.

Az ünnepi szertartás végén köszöntő beszédet mondott többek között Nikola Eteroviae pápai nuncius, valamint Szemedi Iván nyugdíjba vonuló munkácsi görög katolikus püspök, és más püspökök. Keresztes Szilárd püspök is nagy örömmel köszöntötte Milan Šášikot. Utalt arra, hogy a magyarországi és a kárpátaljai görög katolikusok mindig is kötődtek egymáshoz. Összeköti őket Boldog Romzsa Tódor püspök vére, és a máriapócsi Szűzanya könnyei, akihez közösen szoktak elzarándokolni. A jó kapcsolat megtartásának reményében köszöntötte most az új kárpátaljai görög katolikus püspököt.

Kárpátalján mintegy húszezer magyar nyelvű görög katolikus hívő is él, akik számára papjaik magyar nyelvű liturgiát tartanak.

Milan Šášik püspök 1952. szeptember 17-én született Szlovákiában, Lehotán. Az általános iskola elvégzése után 1971-1976 között filozófiát és teológiát tanult Pozsonyban, a szemináriumban. 1971. július 31-én belépett a lazarista rendbe, ahol 1973. szeptember 27-én tett örökfogadalmat. A rendben különböző felelős beosztásokba került.

1976. június 6-án szentelték pappá. Kápláni, majd plébánosi beosztásban dolgozott. A Szentszék engedélye alapján mindkét - görög és római katolikus - rítusban tartott szentmisét. 1990-1992 között Rómában, a Teresianumban tanult, ahol magisztrátusi fokozatott kapott.

1992. október 5-1998. július 7. között Ukrajna Apostoli Nunciatúráján dolgozott, ahol Antonio Franconak, Ukrajna akkori nunciusának titkára volt. Ezután egy éven keresztül Szlovákiában, a lazarista rendben volt a novíciusok magisztere. 2000 augusztusában visszatért Ukrajnába, és Kárpátalján, Perecsenyben lett plébános.

Szlovák anyanyelvén kívül beszéli még az ukrán, olasz, cseh, orosz és lengyel nyelveket.

Pápai Zsuzsa (MK)

Gyermekeknek

MI IS KÉSZÜLÜNK HÚSVÉTRA

Elolvadt a hó, kidugták fejecskéjüket az első hóvirágok. Közeleg a tavasz. Anna és Marika a szobában játszanak, mikor anyuka belép. Gyerekek! Vége a farsangnak, szekrénybe kerülhetnek kellékei. A kislányok még felidézik a színes báltermet, a kedves mókás jelmezeket, a finom fánkot. És mi lesz ezután? Marikának eszébe jutott, hogy tavaly is történt ilyenkor valami. Az esti vacsorák után nem került az asztalra nagyapa és édesapa söröskorsója, a reggeli konyha sem illatozott hosszú ideig édesanya kedvenc kávéjától.

A kislányok elgondolkodtak, de mit is tehetnénk mi?

Marikának eszébe jutott, milyen nehezen tud lemondani a napi édességről, egy kis csokoládéról vagy cukorkáról. Mivel ő volt az idősebb, ezért így fordult testvéréhez: Az idén nekünk is tennünk kell valamit a böjti időben. Én lemondok a nyalánkságokról, és te Anna mit teszel? Anna tudta, hogy nem szabadulhat a mesefilmektől, mindig megfogadja: csak egy, esetleg két filmet néz meg vasárnap reggel. De képtelen lemondani róla, vagy mégis?! Ha szüleimnek és Marikának is sikerül, akkor talán nekem is, gondolja magában.

És mivel készültök Ti a Nagyböjtre? - Itt az ideje meggondolni, hogy miről mondhatnátok le. Vagy talán buzgóbbak lesztek az imában? Szorgalmasabban tanultok? Örömet szereztek szüleiteknek, nagyszüleiteknek, társaitoknak? Így biztosan szebb lesz a ti húsvéti örömötök is!

Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

AZ ÚJ TEMPLOM

„Az én házam minden nép számára az imádság háza...” (Mk 11, 17)

A jeruzsálemi templom udvara. Szemet és fület kemény próbára tevő vásári csődület. Hangos, kiabáló alkudozás keveredik az állatok éhes bőgésével. Mindenütt por, piszok, tülekedés. Akinek pénze van beljebb nyomul, akinek nincs, kizárva, üres kézzel ácsorog... Pedig ő is imádkozna, engesztelne...

Csak egy valakit zavar ez az áldatlan, szomorú állapot. A názáreti Jézust. Felháborodva, keserű szívvel tör utat a téren át. Asztalok, polcok dőlnek-borulnak, ostor csattan... Ki innen, ki mindennel, ami elzárja az Istenhez vezető utat, ki mindennel, ami nem méltó ehhez a helyhez. A Templom legyen az Atya háza, amelynek kapui tárva-nyitva állnak, hívogatóan, mindenki számára... Jöhetnek már a nincstelenek, vakok, bénák, kiközösítettek is. Nem számít az, hogy lapos az erszény, rongyos, megtépázott a ruha és a hírnév. Szabad az út egészen a Szentélyig.

Az emberek tudják, érzik: Valami óriási változás történt... A Templom, az egyetlen és igazi Szentély már egészen más. Valami új, ami már nem kövekből, cédrusfából, aranyból épült. Valami-valaki, aki él, aki „elemészti” magát ezért a Házért. A tiszta, ingyenes, mindenkit hívogató és befogadó Házért, amit nem zár körül a hangos, ordítozó alkudozás zaja.

Jézus az új Templom, az új Szentély. S azt is tudjuk: ez a csodálatos változás volt az Ő halálos ítélete. Amiért elfogják, megkínozzák és keresztre feszítik... De három nap, s a látszólag lerombolt épület újra áll. Az Ő feltámadt testének temploma, minden Őt megvalló, lépteit hozzá igazító ember hajléka...

Pál atya

VALLÁSOS NEVELÉS

Vatikáni Nevelésügyi Kongregáció levele

„Az Istennek szentelt személyek és küldetésük az oktatásban. Megfontolások és irányelvek” - címmel mutatták be a közelmúltban a Szentszék Sajtótermében a Katolikus Nevelésügyi Kongregáció által most közzétett dokumentumot. A tájékoztatón Zenon Grocholewski bíboros, a kongregáció prefektusa örömmel állította meg, hogy II. János Pál pápa jóváhagyta és engedélyezte az új dokumentum közzétételét, majd arról beszélt, hogy az oktatásnak milyen kihívásokkal kell szembenéznie a harmadik évezred küszöbén.

A bíboros kifejtette: az egyház gondozásában világszerte 250 ezer iskola működik, amelyekben összesen 42 millió a diákok száma. Az elmúlt évtizedekben a nemzetközösség különösen nagy hangsúlyt fektetett az oktatás kérdésére, mivel az jelentős szerepet tölt be az emberiség jövőjében, a béke, a fenntartható fejlődés, a népek méltóságának szempontjából. A gazdasági téren hihetetlen gyorsasággal végbemenő globalizáció egyben kulturális és politikai jelenség is, amelytől elválaszthatatlan a kultúra. A kölcsönös függőség elősegíti a népek közötti kapcsolatokat, ugyanakkor veszélyes is lehet a kultúrák egysíkúvá válása szempontjából. A nevelésügyi kongregáció prefektusa utalt azokra az UNESCO által közzétett adatokra, miszerint a világon 135 millió azoknak a 6-11 éves gyermekeknek a száma, akik nem járnak iskolába, több mint 280 millió az írástudatlanok száma. A felnőttek közül több mint 800 millióan analfabéták, legtöbbjük Ázsiában él. A nyugati világban egyfajta fáradtság tapasztalható az oktatás terén, az iskolákban pedig növekszik az erőszak. Az erkölcsi relativizmus, a nihilizmus negatív jelenségeivel szemben a katolikus pedagógiai hagyomány hangsúlyozza a személy központi szerepét. Nem pusztán a tudás átadására törekszik, hanem azt összhangba kívánja hozni az emberi valóság etikai, lelki és vallási szempontjaival. Teljes körű nevelési tevékenységének célja a humán értékek maradéktalan megvalósítása, példaképe és ihletője pedig Krisztus. A most közzétett dokumentum segítséget kíván nyújtani az Istennek szentelt személyeknek, hogy a jelenlegi nehéz körülmények között, a hivatások csökkenése mellett, megőrizzék nevelői küldetésük nagyszerűségének tudatát - mondta Grocholewski bíboros.

Giuseppe Pittau érsek, a kongregáció titkára felszólalásában beszámolt személyes, Japánban szerzett tapasztalatairól is. A főpásztor 29 évig tartózkodott a távol-keleti országban, ahol meggyőződhetett a katolikus iskolák jelentőségéről. A térség megkereszteltjeinek 90 százaléka ugyanis itt lép először kapcsolatba a keresztény hittel. A katolikus nevelésügy történetére visszapillantva röviden összefoglalta a fontos tanítói rendek tevékenységét, utalással a jezsuiták, piaristák, szaléziek, orsolyiták és számos kongregáció működésére. VR/MK

KÖNYVESPOLC

Lányi Irén: A „VÖRÖS ÉDEN” fiai. Antológia kiadó, Lakitelek, 2002.

Mintha a saját családom történetét olvasnám. Magyarország a II. világháború után Rákosi, Gerő, Farkas rémuralma alá kerül, amely szükségszerűen az 1956-os forradalomhoz, majd annak legázolásához vezet. A regényben, mintha egy naiv, kissé elkényeztetett fiatal lány életéről olvasnánk. Aztán jön a döbbenet: megismerkedünk a valósággal. A fiatal lány elindul az életbe és hirtelen megtapasztalja, hogy az élet nem „fenékig tejfel”, jönnek a csalódások, a megpróbáltatások. De ami jött: mindennél rosszabb. Fennhangon hirdetik Rákosi „atyai jóságát” és közben minden ok nélkül elhurcolják a szomszédot, kivégeznek embereket, ismerősök tűnnek el egyik napról a másikra. Néhány szülő ellensúlyként megpróbálja szépítgetni gyermekei előtt a történteket, vagy elhallgatják a valóságot. Egy ideig ugyan félre lehet vezetni az ifjúságot, de egyszer az is ráébred az igazságra.

Ez a generáció egy szkizofrén, „tudathasadásos” állapotban nőtt fel, mert amit az iskolában tanítottak, az sem volt igaz; az igazságról viszont nem volt szabad beszélni következmények nélkül, még otthon sem. Az ország folyamatos rémdrámában él. Sok paraszt vesztette életét, mert védeni merte családját, feleségét, leányát az orosz katonák megbecstelenítésétől. A gyárakban a munkást „önkéntes” munkafelajánlásokra kötelezték, hogy túlteljesített tervekkel ünnepeljék Sztalin és Rákosi elvtársak születésnapját. A független parasztság ellenállását a kolhozosítási politikával tudták csak megtörni. Folynak a kitelepítések és deportálások, orosz mintára „koncepciós pereket” rendeznek, - hiszen ismerjük őket.

A regénybeli Péter (Peti) sorsán keresztül átélhetjük: hogyan tette tönkre a kommunizmus a fiatalság életét. Nem csoda, ha ennek a generációnak jórésze 56-ban tömegesen kivándorolt és az sem, hogy ma olyan sokan depresszióval küszködnek. De még ma is úgy csinálnak, mintha semmi sem történt volna. Csakhogy nem lehet meg nem történtté tenni, bagatellizálni a múltat, amely annyi ember tragédiáját és szenvedését rejti.

A szerző, Lányi Irén ún. „háborús gyermek”. Bácskában született, korán megtapasztalta, hogyan bántak el Titó partizánjai a kisebbségekkel. „Lélekharang” című regényében leírja ottani sorsukat és menekülésüket. Családja, remélve, hogy jobb sors vár rájuk, 1947-ben átszökött Magyarországra. Itt meg a Rákosi-féle diktatúra várta őket. A regény bemutatja, miként próbál kitörni az ifjúság a rákényszerített „vörös édenből”.

Lányi Irén magyarul végezte iskoláit, 1963-ban Szegeden szerzett orvosi diplomát. Münchenben hivatásának él és dolgozik. Eddig megjelent könyvei: *Igézet* (1993). *Rontás* (1996), *Lélekharang* (Rekviem Bácskáért, 1999). Valamennyit az Antológia kiadó adta közre.

Wilcke Sarolta, München

Fehérvári templomok

A székesfehérvári templom - sorozatot, ami most megjelent, a Szent Gellért Ház előadótermében állították ki és mutatták be a közönségnek. Írók, költők tették verseikkel, írásaikkal színesebbé a kötetet, s ezek mindegyikét, egy-egy kép illusztrálja.

Budapesten a Rátkai Márton klubban Kertész Péter pápai kanonok, méltatta Simon M. Veronika munkásságát és ismertette életútját. A kötetben található műveket, Jancsó Adrien, Vitai Ildikó Simorjai Emese, Vitai Varga Rita, Agárdi László, Enyedi Béla, színművészek és előadóművészek adták elő, Hegedűs Valér zongoraművész kíséretével. A közösség szűnni nem akaró tapssal köszönte meg a nagyszerű műsort.

A kötet bevezető sorait Seregély István egri érsek írta.

Simon M. Veronika, lírai realista, természetelvű festészeti stílust követ, portréit, tájképeit úgy tárja az érdeklődök elé, hogy azok nem szorulnak magyarázatra, közérthetőek.

Tamás István

Danko István, Az ifjúság pasztorációja, hite és kulturális önazonossága a többnyelvű környezetben, Prešov - Eperjes, 2002

A kultúrák megértése, az emberi méltóság elismeréséből következő tisztelet a különböző közösségek és személyek kulturális azonossága és értékei iránt a pasztoráció folyamatának sokszor a kiindulópontja kell, hogy legyen. (...)

Az írásból értékes indítások meríthetők a közös hiten és szereteten alapuló multikulturális vallási nevelés fejlesztéséhez.

Dr. Erdő Péter prímás
esztergom-budapesti érsek

C. A. Macartney, Hungary

Hungary rövid történelem - egy angol történész tollából - magyarul.

Idézet az angol eredeti könyvajánlásból: „C. A. Macartney az oxfordi All Souls College tudományos kutató munkatársa volt 1936-tól. Oxfordi M. A. és D. Litt. diplomás. Az Edinburghi Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékének elnöke 1951-57 között. A Brit Külügyminisztérium Kutató Osztálya Magyar részlegének vezetője 1936-tól 1946-ig. 1946-ban megválasztják a Magyar Tudományos Akadémia külföldi tagjává - a Széchenyi Akadémia alapítását könyvében is említi -, de az 1949-ben bekövetkezett „tisztogatások” során levették nevét az Akadémia névjegyzékéről.”

Az 1962-es első kiadást Angliában három további - 1966, 1968, 1974 - követte, de magyarul csak most jelent meg.

A kiadó 1994-ben engedélyezte Szirányi Lászlónak - Angliában élő, nyugdíjas építészmérnöknek - a fordítás és a nonprofit kiadást. Így került nyomdába az első magyar nyelvű kiadás. A Kultúra 2000 Alapítvány Csongrád vállalkozott a kiadói és terjesztési feladatra.

A könyv 2002. novemberében jelent meg, 272 oldalon, keménytáblás, fűzött kötésben, a Color Reklámstúdió, Csongrád nyomdájából.

Balga József

*

A Szabad Magyar Újságírók Szövetsége

A Szövetség 2002-ben posta útján tisztújítást végzett, melynek eredménye a következő: elnök: *Gaál Csaba* újságíró, (Torontó, Kanada); főtitkár: *Cúth János* újságíró, (Torontó, Kanada); alelnök: *Soós József* lapszerkesztő, (Baltimore, USA).

Regionális alelnökök: Kárpát-medence: *Soós Géza* újságíró, (Magyarország); Nyugat-Európa: *Sasvári László* közíró, Svájc; Észak-Amerika: *Borbás Károly* újságíró, (Torontó, Kanada); Dél-Amerika: *Rostonics Vitusz* újságíró, (Caracas, Venezuela); Ausztrália: *Ruttkay Arnold*, író, újságíró (Sydney, Ausztrália).

Madridi levél

A CIPRUSOK HISZNEK ISTENBEN

Szűkös anyagi körülmények között, csaknem elfelejtve hunyt el január elején egy katalán községben a 85 éves José María Gironella, akinek 1953-ben megjelent, fenti című regénye minden idők egyik legnagyobb spanyol irodalmi sikere lett. Kereken hat millió példányban kelt el a latin-amerikai kiadásokat beszámítva. Ennél többet csak Cervantes Don Quijote-ja ért el, de századok alatt. Nagyra értékelték angol fordítását az Egyesült Államokban is, ahol különösen vallásos szellemét, katolikus voltát emelték ki. A regényben a spanyol polgárháború előzményeit és kitörését jeleníti meg a katalán Alvear-családon keresztül, melynek egyik tagja, idealista kispap, a kirobbanó egyházüldözés áldozata lesz. A családban különböző irányzatok, szempontok, feszültségek jelentkeznek, bár ezek nem akadályozzák a békés együttélést és összetartást.

Folytatása, Egy millió halott (1961), magával a polgárháborúval foglalkozott és hatásos címével tévedést vitt a köztudatba: a testvérharcnak legfeljebb harmadannyi áldozata volt. Az író később a címet azzal igyekezte magyarázni, hogy a halottak közé számította azokat is, akik öltek.

Gironella maga is részt vett a háborúban a „nemzetiek" vagy „felkelők" oldalán, de - mint hangsúlyozta - „soha nem ölt meg senkit". Azt is kifejtette, hogy már nem csatlakoznék egyik félhez sem, bátyja példáját követve Franciaországban várná ki a harc végét. A trilógia befejező kötete, Kitört a béke (1966) az előzőek sikerét meg sem közelítette, mint más művei sem, bár 1971-ben regénypályázatot nyert, 1997-ben pedig egy másikon vigaszdíjat kapott. Sokan olvasták útikönyveit a földközi-tengeri térségről, Japánról, Kínáról és a Szentföldről, talán kevesebben az általa szerkesztett Száz spanyol és az Isten című kötetet írók, művészek, közéleti személyiségek és sportolók vallomásaival.

A halála alkalmából közölt megemlékezésekben, kommentárokban akadt minden. Egyesek méltatták, hogy a polgárháborút az átlagember szempontjából idézte fel, mások éppen a tárgyilagosság hiányát, illetve az arra való törekvést vetették szemére. Az olvasónak valóban bizonyos változás lehetett a benyomása: az első kötetben mintha inkább az egyik párt oldalán állott volna, a második megírása előtt bejárta az ország nagy részét s mindkét oldali résztvevők, szemtanúk benyomásait gyűjtötte. Egy neves író szerint Gironella „soha nem volt időszerű", egy nem kevésbé híres bölcselő szerint „korántsem felejtették el annyira, mint látszott". Egyesek „árulónak" vagy „átállónak" tekintették, mert katalán létére spanyolul írt, másokat az zavarta, hogy a Ciprusok Francónak is tetszett.

Megint bebizonyosodott, hogy közel 64 évvel befejezte után a polgárháború még mindig „megosztó téma". Megismétlődése elképzelhetetlen, megítélésében viszont megoszlanak a vélemények. Sokan ma sem tudják megbocsátani, ha valaki a „másik táborhoz" tartozott, de azt sem, ha aztán nagyobb tárgyilagosságra törekedett, mint Gironella tette. Sokan csak a tényeknek csak egy részét akarják látni, mintha a többi nem is létezett volna, pl. az egyházüldözés. Áldozatai számát 6.832-vel szokták megadni, - közülük 471-et boldoggá avattak, - s ebben a számban nincsenek benne a világiak, no meg César Alvear papnövendék sem, A ciprusok hisznek Istenben főalakja.

Különben José María Gironella a kulturális érdemeket jutalmazó Bölcs Alfonzrend nagykeresztjével tüntették ki - pár nappal halála után.

Rónai Zoltán

KUTATHATÓ A VATIKÁNI IRATTÁR

Február közepén megnyitották a Szentszék levéltárának az 1922 és 1939 közti időszakra vonatkozó részlegét. Így most számos olyan dokumentum vált hozzáférhetővé, amelytől a kutatók azt remélik, hogy tisztázni lehet a Szentszéknek a II. világháború előtt és alatt tanúsított magatartásával kapcsolatos vádakat. A felszabadított iratok között van a müncheni és berlini nunciatúra 1922 és 1930, illetve 1939 között a Vatikánnal folytatott levélváltása. Ezzel kapcsolatban azonban a Szentszék külügyi államtitkára, Navarro-Valls érsek utalt arra, hogy a dokumentumoknak jelentős része 1945-ben, Berlin ostroma alatt elpusztult, mert a nunciatúra épületét is bombatámadás érte. Kutatható lesz a Hittani Kongregáció irattárának a nemzeti szocializmussal és a fajüldözés elítélésével kapcsolatos dokumentációja is.

Az iratokból várhatóan élesebben rajzolódik ki a Szentszék és Németország kapcsolata, egyben pedig fény derül olyan adatokra is, amelyekkel cáfolni lehet a pápa erélytelenségét ért vádakat is. Daniel Goldhagen amerikai szerző nemrég megjelent dokumentum-kötete szerint ugyanis XII. Pius pápa nem tett meg minden tőle telhetőt az európai zsidóság megmentésére. Először - négy évtizeddel ezelőtt - Rolf Hochhuth német író „A helytartó" című, botrány kiváltott drámája boncolgatta a Vatikán és a holocaust viszonyát.

Egy évvel ezelőtt a Franciaországban élő görög filmrendező, Costa Gavras „Ámen" címmel filmesítette meg a drámát, ami ismét ráirányította a közérdeklődés figyelmét a Szentszéknek a világháború előtt és alatt tanúsított magatartására. A torzítások és félremagyarázások eloszlatására rendkívül időszerű volt a titkos iratok hozzáférhetővé tétele.

Eugenio Pacelli, a későbbi XII. Pius köztudottan kiváló ismerője volt a németországi helyzetnek, mert 1917-től Münchenben, majd 1924-től Berlinben nunciusként képviselte a Szentszéket. 1929-től vatikáni államtitkárként működött XI. Pius mellett. Az ő megbízásából vett részt az egyház számára kedvező konkordátum kidolgozásában, amelyet Hitler röviddel hatalomra jutása után, 1933 nyarán írt alá. Együttműködött a fasizmust és kommunizmust egyaránt elítélő pápai enciklikák megfogalmazásában is. Az ő kézjegyét viseli magán az ateista államot és a faji megkülönböztetést ostorozó, 1937 tavaszán közétett enciklika is. A most kutatható iratokból remélhetőleg kiderül az is, hogy milyen utasításokat adott a későbbi XII. Pius a nunciatúra élén őt követő utódainak és valójában mennyit tudott a Szentszék a már 1939 előtt megkezdődött zsidóüldözésről Németországban. Az eddig kialakult kép szerint XII. Pius szemben állt ugyan Hitlerrel, de azt az államférfit látta benne, aki Németországot megmentette a kommunizmustól és aki keleti hadjáratával bizonyos fokig Európát is védelmezte a bolsevik áradattól. Álláspontját alighanem befolyásolta az is, hogy tudta, a náci Németországban 30-40 millió olyan katolikus hivő él, akinek jelentős hányada rokonszenvezik a nácizmussal, és ez erősen korlátozta a Vatikán lehetőségeit egy nyílt szembefordulás esetén. A pápa fellépésében bizonyára szerepet játszott az is, hogy még Hitlernél is elviselhetetlenebbnek tűnt számára egy másik tömeggyilkos diktátor, Sztálin. Míg Berlinben - gyakorlatilag az összeomlás napjáig - működhetett a nunciatúra, Moszkva nem tartott fenn semmiféle kapcsolatot a Vatikánnal, következésképpen a pápának semmilyen eszköz sem állt a rendelkezésére, hogy hallassa szavát a kíméletlen egyházüldözés ellen a Szovjetunióban.

Vincze András

A szentatya szorgalmazza az ukrajnai görög katolikus egyház újjászületését

II. János Pál pápa bátorította az ukrajnai keleti rítusú katolikusokat, hogy folytassák megújhodási igyekezetüket és mélyítsék el a párbeszédet keresztény testvéreikkel. Hétfőn a szentatya kihallgatáson fogadta az ukrajnai görög katolikus egyház állandó szinódusának képviselőit és üzenetet intézett hozzájuk.

Lubomyr Husar ukrán görög katolikus bíboros köszöntésére a pápa ezekkel a szavakkal válaszolt: „Az ukrán görög katolikus egyháznak, újjászületve az elmúlt évszázad tragikus eseményeinek romjaiból, folytatnia kell a megújulás útján való előrehaladást. Tudatában kell lennie gazdag lelki örökségének, és a vértanúk hősi tanúságtételének. Elengedhetetlennek látszik az is, hogy minden szinten párbeszédet folytasson, valamint, hogy más egyházakkal egységre és együttműködésre törekedjen."

A szentatya kérte a görög katolikusokat, hogy mozdítsák elő ezt az egységet, az Ukrajnában élő latin rítusú testvéreikkel, valamint kötelezzék el magukat a minden keresztény egységének munkálásában.

Mint emlékezetes, a pápa 2001. júniusában látogatta meg a többségében ortodox vallású Ukrajnát. (*VR/MK*)

Engedélyt kapott az orosz hatóságoktól

A szaratovi katolikus püspök, Clemens Pickel engedélyt kapott az orosz hatóságoktól, hogy az országban tartózkodhasson. A német származású, 41 éves főpásztor az Oroszország európai részének déli területén fekvő egyházmegye élén áll, ahol 40 ezer katolikus él. Walter Kasper bíboros, a keresztények egységét előmozdító Pápai Tanács elnöke pozitív jelnek nevezte az orosz hatóságok döntését.

Tavaly Jerzy Mazur püspököt, keletszibériai főpásztort, valamint hét másik katolikus papot kiutasítottak az ország területéről. (*VR/MK*)

Vladimír Filo beiktatása

Ünnepi szertartással szombaton iktatták hivatalába a rozsnyói egyházmegye első koadjutorát, Vladimír Filót, akit tavaly novemberben nevezett ki II. János Pál pápa. Eduard Kojnok rozsnyói püspök betegségére és korára hivatkozva kérte a szentatyát egy segédpüspök kinevezésére, a Szentszék azonban egyenesen koadjutorrá nevezte ki.

Tisztsége annyiban különbözik a segédpüspökétől, hogy helyettesítheti is a püspököt. Vladimír Filo 1940-ben született, 1962-ben szentelték pappá. Először Szencen, majd Nagyszombatban volt káplán, 1968-tól Rómában tanult, jól beszél magyarul, Szlovákiába visszatérve több magyarlakta településen, Gútán és Érsekújvárott is káplánkodott. Koadjutori kinevezéséig 1990-től a Pozsony-nagyszombati érsekség segédpüspöke volt. A rozsnyói püspökségen a pénzügyekért lesz felelős, feladata a restitúciós folyamat befejezése.

(*Új Szó/MK*)

Londoni levél

HOL FOGNAK NAPOZNI A SKÓT ATYÁK?

Kicsit restellem, hogy nagyra becsült spanyolországi levélíró kollegám dolgába avatom magam, de arról, hogy egy magyar újságban a bécsi Pázmáneumra váró szebb napokról olvasok, eszembe jut a skót katolikus egyház salamancai házának a dolga. (Úgy hírlik, ősztől ismét fogadhat magyar papnövendékeket a 2001 óta Esztergom-budapesti érsekség fennhatósága alá visszakerült, 1623-ban alapított Pázmáneum.)

Az a helyzet, hogy a skót katolikusoknak is vannak régi szemináriumai távol Glasgowtól, de újabban ellehetetlenül a fenntartásuk, oly rohamosan csökken a papok száma. A skótok madridi házát 1627-ben, alig négy évvel a mi Pázmáneumunk után alapították, százötven év után átköltözött Valladolidba, és 1988-ban Madridtól észak-nyugati irányban százötven kilométerre, Salamancába, mégpedig azért, mert így szomszédos a spanyol Pápai Egyetemmel. Oda is bejárhatnak tanulni a kispapok. Mint nekünk, a skótoknak szintén van szemináriumuk Rómában, s persze egy harmadik Glasgowban. Ám a három papképző intézményben összesen mindössze harmincöten tanulnak. Ezért a nyolc skót katolikus püspök úgy határozott, hogy Salamancát tanintézeti minőségében esetleg feladja.

Tudjuk, hogy a skótok ügyesen bánnak minden garassal. Hogy a spanyol szeminárium fenntarthassa magát, az egyház vásárolt egy kilenc emeletes bérházat Madridban, nagy üzlethelyiséggel. Ebben ma McDonald hamburger vendéglő működik, tehát a fasírt-kedvelők pénzéből él a Real Colegio de Escoceses. Ám falai között jelenleg mindössze kilenc kispap lakik. Felmerült a kérdés, ne vonják-e össze két központba a szeminaristákat, és ne alakítsák-e át a salamancai ingatlant, aminek huszonhat szobája, kertje, teniszpályája, uszodája és tágas, tujákkal valamint szökőkúttal ékes kerengője is van, papi üdülővé.

Igen ám, de az alapító okmány tulajdonképpen szerződés a spanyol királlyal. Azt mondja ki, hogy a Colegióba „skótszületésű, feddhetetlen jellemű ifjak nyerhetnek felvételt hét esztendőre, nyelvészeti, filozófiai és teológiai tanulmányok végett, hogy visszatérve a skót királyságba az igét hirdessék, s hitetleneket térítsenek meg." IV. Fülöp spanyol királynak nagyon tetszett volna, ha Skócia teljességgel katolikussá válik. Ami nem sikerült. Mai utóda, János Károly azonban könnyen kimondhat szerződésszegést, ha teológiai növendékek helyett napozni vágyó páterek jelennek meg Salamancában, s elkobozhatja az ingatlant. Az intézeti rektor kinevezésének a jogát a spanyol uralkodó jelenleg is fenntartja magának.

A skót szeminaristák elvesztésének Salamanca, Európa második legősibb egyetemi városa se örülne. A teológiai fakultásnak növendékekre van szüksége, s a néhány szál skót kispap a létszám tíz százalékát jelenti. Két skót püspök utazik hamarosan a helyszínre, győzködniük kell János Károly királyt. S biztosan esznek egy-egy dupla hamburgert a madridi McDonaldnál, a salamancai szeminárium fennmaradása érdekében.

Sárközi Mátyás

Kéziratokat, fényképeket nem őrzünk meg, nem küldünk vissza.

A szerkesztőség

KEMPTENI MAGYAR ÉLET

Kempten - Bajorország déli részén, München-től 130 km-re dél-nyugatra, szép alpesi tájakkal körülvéve, helyezkedik el. Kb. 60 ezer lakosa van. Az Augsburg-i püspökséghez tartozik. *Kőmives János* atya, aki a háború bonyodalmai után Augsburg-ba került, 1953 táján kapott megbízatást, hogy többek között, a kempteni magyar diaszpórát is gondozza. A „Tiszi", ahogy neveztük, nagyon sokat utazott. Hozzá tartozott Konstanz, Bregenz, Lindau, Kaufbeuren, Neu-Ulm stb. Az augsburg-i „Stern" kolostorban lakott, innen szervezte lelkipásztori munkáját.

A kempteni magyarok havonta egyszer gyűltek össze szentmisére, úgy 1970-ig, a „Seelen" kápolnában, Kempten központjában, ahol a „legbuzgóbb napokon", mintegy 15-en hallgatták az Atya térítő prédikációit. 1971-től kiderült, hogy Sonthofen-ben több a magyar mint Kemptenben. Ezért a havi magyar miséket is áthelyeztük oda, az öregotthon kápolnájába. Ez így maradt 1978-79-ig, amikor az erdélyi magyarok nagyobb számban kezdtek érkezni Kempten-be. Világos lett, hogy a magyar szentmisék helyét is vissza kellett helyezni Kemptenbe. Ez meg is történt. Bónya Ottó közbenjárására, *Pater Odillo*, a Sankt Anton kapucinus kolostor akkori elöljárója, segítőkészen rendelkezésünkre bocsátotta a hozzájuk tartozó Kempten-Eich-i Maria Hilf kistemplomot. Ettől kezdve mintegy 50-80 lélek vesz részt a magyar szentmiséken. Persze nem mindig. Valamikor a „Tiszi" mesélte élcelődve, hogy volt olyan mise is, ahol a katolikusok és a reformátusok aránya 50-50% volt, azaz ketten vettek részt a misén: egy katolikus és egy református! Kőmives atya betegsége és halála után, 1997-től, rövid ideig *Fehér István, Sörös Antal és Fejős Ottó* atyák miséztek Kemptenben, végezték nehéz körülmények között, az itteni magyarok lelki gondozását. 2001-től *Báthory Lajos* atya vezeti a kis egyházi közösséget. Megbízható lelkipásztori munkája, mélyen ható prédikációi élményt jelentenek számunkra. Nyárra tervbe vettük, hogy felújítjuk a már régen is szervezett hegyi miséinket, kirándulásainkat, túráinkat, amelyeken mindig a keresztény és baráti együttlét élményeit „dédelgettük". A jól látogatott „Farsangi Bál"-t idén február 22-én, a „Zum Hirsch" vendéglő dísztermében, Sulzberg-ben, Kempten közelében rendeztük.

Nagyon hálásak vagyunk, hogy *dr. Cserháti Ferenc,* a Németországban élő magyar katolikusok fő lelkipásztora és a „Életünk" főszerkesztője ez év január 26-án meglátogatta kis közösségünket, ünnepélyes szentmisét celebrált nekünk, mondhatnám így, megerősítette bennünk az érzést, hogy nem vagyunk elveszve ebben a bonyodalmasan csörtető világban. A szentmisén, melynek ünnepélyességét Gizi néni orgonajátéka csak fokozta, és az ezt követő közös ebéden, alkalmunk nyílt a közelebbi megismerkedésre.

Kemptenben minden hónap negyedik vasárnapján 10.30-kor tartunk magyar szentmisét, a már említett „Maria Hilf" templomban: 87435 Kempten-Eich, Heggener Str. 3

További felvilágosítással mindig szívesen szolgál az augsburg-i Magyar Katolikus Misszió plébánosa, Báthory Lajos atya, telefon: 0049-821/22 92 838.

Marton András

Köszönjük,
ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

ÉG A CARANDIRU NYOMORNEGYED

Brazíliából érkezett tudósítás

December 23., hétfő, egy nappal Szenteste előtt. A gigantikus város, Sao Paulo nyüzsgő és vásárló emberekkel teli. Este 10 óra: fáradtan hazaérkezem egész napos munkámról az utcagyerekek között. Mobilom, amelyet soha nem viszek ki az utcára 21 fel nem vett hívást jelez. Meghallgatom a postafiók üzeneteit. Egy kétségbeesett hívás: „Ég a Carandiru nyomornegyed."

Carandiru Latin-Amerika legnagyobb börtöne volt, amelyet néhány hónapja bezártak. Háta mögött található Sao Paulo legbelvárosibb és egyik legszegényebb nyomornegyede. Itt csak préselt lemezből és csomagoló kartonból összetákolt barakkok, vityillók vannak.

Rohanva érkezem. A tűzoltók már elvégezték munkájukat, azaz a tűz megevett mindent, már nem volt mit égetnie. Ahol emberek százainak lakása volt, most csak üszkös romok vannak, pontosabban semmi. Kísérteties csend honol, senki sem kiabál, senki sem jajgat.

Projektemnek mintegy tíz családja lakott itt. Amikor meglátnak, mindenki a nyakamba ugrik és ölelnek. Egymás szavába vágva mesélik, hogy minden elveszett: lakás, csekélyke berendezés, élelem. Csak a rajtuk lévő ruhát menekítették ki magukkal együtt (mivel nálunk most nyár van, az sem sok). Együtt megyünk fel a dombra, ahol a favela (nyomornegyed) állt. A romok még füstölnek, rettentő és fojtogató meleg van. Az emberek a hamut túrják abban a reményben, hogy valamit még találnak. A tűzoltók lehorgasztott fejjel szedik össze felszerelésüket. Egy terhes asszony gyerekeitől övezve mutatja: „Emlékszel atya, itt állt az asztal, amelynél beszélgettünk" - most semmi sincs. Gyermekeimnek én vagyok a karácsonyfa, mind rajtam csüng.

A favela szent asszonya - mondják -, az írástudatlan intellektüel (lelki értelemben) Anna asszony megint megúszta. Minden vityilló leégett barakkja körül, az övé sértetlen. Vannak még csodák!

Van, aki számon kér: „Na, atya, most segíts"! Van, aki elbódítja tudatát cukornád pálinkával vagy „marijuanával"; a legtöbbjük tervezi jövőjét és van, aki könnyeit nyelve és zsoltárt énekelve már elkezdte építeni új otthonát.

Szenteste előtt egy nappal majdnem 200 család karácsonya égett el, de nem a hite és reménye az életben.

Isten új betlehemet keres Fiának. Minden bizonnyal Carandirura talál ebben az évben.

*

Utóirat:

Jelenlegi legnagyobb problémám, hogy nincs autóm.

Munkám által hatalmas területet fogok át: dolgozom a központban az utcagyerekekkel - az utcai munka mellett családlátogatásokat végezek, jobbára a periférián; Fiatalkorú bűnelkövetők rehabilitációja - októbertől kaptunk egy hatalmas és nagyon szegény városrészt. A munkaterületünk teljes munkát igényel: fiatalkorúak és családok gondozását. Gyakorlatilag ez gyermek-, ifjúság és családvédelmi munka. Itt is családokat kell látogatni, olyan helyeken, ahol nincs busz. Ha ezt a munkát „plébánosítom", akkor a „plébániám" területén több mint 250 ezer ember lakik; hétvégeken egy külterületi plébánián (30 km a központtól) kisegítő vagyok.

Eddig buszoztam és gyalogoltam, de nem bírom tovább: sem idővel, sem energiával. Van egy kis tartalékom autó vásárlásra, ezért olyan embert, szervezetet keresek, aki a kocsi árának FELÉVEL be tudna szállni, engem nagyon megsegítve. A legolcsóbb alapkocsi 15 ezer Reálba kerül. Ez az összeg kb. 4000 USD-nek felel meg. Hálás lennék, ha tudnál találni valakit(ket), aki átutalná az összeg felét (USD 2000), akár DRAFT, akár közvetlen átutalás formájában. Óriási segítség lenne! Isten áldjon!

Kárpáti László

*

Szerkesztőségi megjegyzés: *A tisztelt Jótevők közvetlenül forduljanak a brazíliai magyar misszionárius atyához. Címe: Pe. László Kárpáti, Casa dos Pequenos Passos*
Rua Correia de Andrade, 251
03008-020 Sao Paulo
Tel. 3326-7983 / Cel. 9842-5374
E-mail:
c_p_p@ig.com.br v. kalaszlo@bol.com.br

+ P. Werenfried van Straaten premontrei szerzetes halála alkalmából

"A legfontosabb feladatunk abban áll, hogy mindenütt, ahol Isten sír, felszárítsuk könnyeit".

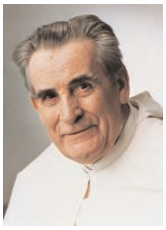

+ Werenfried van Straaten

Ez év január 17-én még felszabadultan és látható meghatódással ünnepelte életének 90. esztendejét, öt püspök, mintegy 35 pap és több száz hívő társaságában. Az egyházi ünnepségre a limburgi dómban került sor. Látszott, hogy a nagy tömeg, a sok pap, valamint a limburgi fiúkórus angyalian zengő hangja őt is megejtette. Noha már nem tudott kikelni tolószékéből, sőt már beszélni sem tudott hangosan, csak integetett hát híres „millióskalapjával", és megelégedéssel nyugtázta a mise végén, hogy a kimenőknek - természetesen a szívükön keresztül - ismét a zsebébe nyúlhatott. Mint annyiszor már hosszú és gazdag élete folyamán. Soha nem magáért, hanem azokért, akik miatt - mint ahogyan egyik hódolója mondta róla - „az egyháztörténelem egyik legnagyobb koldusa" lett.

Az is tetszett neki, hogy a prédikációban Franz Kamphaus limburgi püspök, arról a szent kalandról beszélt, amelybe minden kereszténynek bele kellene bocsátkoznia, ha Isten hívását meghallja. Ő, és ezt a püspök is hosszasan ecsetelte, bátran ráhagyatkozott az őt hívó isteni szóra. Pedig nem volt könnyű neki sem.

Werenfried van Straaten 1913. január 17-én született a hollandiai Mijdrechtben. 1934-ben lépett be a premontrei rend Tongerlo-i (Belgium) kolostorába. 1947-ben, amikor a háború utáni káosz a legnagyobb volt, arra érezte elhivatottnak magát, hogy a szegényeknek, az elnyomottaknak, az üldözötteknek és a hontalanoknak segítségére legyen. Ezért megalapította a Kirche in Not (Szükséget Szenvedő Egyház) nevű segélyszervezetet, és prédikációival, majd kéthavonta megjelenő lapjával, az Echo der Liebe-vel koldulta össze azt a - haláláig - több mint 3 milliárdnyi dollárt, amellyel Kelet-Európa, Ázsia, Afrika és Dél-Amerika segélyért kiáltó egyházainak a szükségeit enyhítette.

Magyarország felé 1956 októbere után fordult a figyelme. Nem csak a magyar néphez, de Mindszenty hercegprímáshoz is személyes, baráti szálak fűzték. Haláláig a Mindszenty Alapítvány tagja maradt. Hogy mennyit kapott tőle az anyaország és a környező országok magyarnyelvű latin és görög katolikus egyháza, azt számokban kifejezni nem lehet.

2003. január 30-án reggel ismét roszszul lett. Szívkoszorúerében történt dugulás. Azonnal beszállították a Bad Soden-i kórházba. A Szervezet nővérei és papjai is elkísérték, hogy állandó jelleggel mellette legyenek és vele virrasszanak. De már nem tért magához. A következő nap reggelén, 9 óra 45 perckor szíve megszűnt dobogni.

Temetése diadalmenet volt. A requiemet február 7-én tartottuk érte a limburgi dómban. Két bíboros, 16 érsek és püspök, 80 pap és több száz hívő búcsúzott tőle és imádkozott érte. Testét - testamentuma értelmében a megsegítettek és a további segélykérők közelében akart maradni - a Königstein-i temetőbe helyeztük. Az anyaország Püspöki Kara részvétlevélben köszönte meg azt a sok segítséget, amelyet tőle a szűk emberöltő alatt kapott. Az Erdély-részi egyházmegyék nevében dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek jött el.

Ezekben a napokban annyian írtak már „Szalonna-páterről", hogy élete és munkássága az Életünk Olvasói előtt is nyitott könyvnek számít. Hadd írjak csak egy rövid gondolatot P. Werenfriedről, az emberről. Amikor 1994 tavaszán P. Szőke János szalézi atyától átvettem itt a magyar osztályt, első utunk hozzá vezetett. „Ismersz engem?" - támadt nekem kedveshangosan. Majd amikor elmondtam neki, hogy prédikáltam is otthoni híveimnek róla, harsány nevetéssel a vállamra ütött, és azt mondta: „Fel vagy véve!" Az elmúlt 8 év alatt volt elég alkalmam őt megismerni. Minden túlzás nélkül az a Jézus jutott eszembe róla, aki bár csodatevő volt, de sosem életidegen. Összejöveteleink vagy egy közös vacsora alkalmával (nem vetette meg a finom ételeket és borokat sem!) ő volt az első, aki felállt és énekelni kezdett. Sokat és szívesen nevetett. Ugyanakkor láttam, amint nehéz és fontos tárgyalások előtt nagy lelkinyugalommal a rózsafűzért morzsolgatta, majd a rákövetkező megbeszélések alkalmával világos és lelkes szavaival mindenkit magával ragadott. Tőle tanultam meg, hogy Isten szolgálata és az élet nem idegen egymástól, hanem kiegészíti egymást, és a boldog, beteljesült élet titka. És még valamit vésett belénk, munkatársaiba: „Az emberek jobbak, mint gondolnánk. Sőt Isten is jobb, mint gondolnánk." Minek aggódni hát?

Tempfli Imre, Königstein

*

A nyugat-európai magyar papok és menekültek, az egész magyarság, a Kárpát-medencében és az egész világon, nagyon sok hálával tartoznak a magyarság most elhunyt nagy jótevőjének. Hosszú időn át az ÉLETÜNK is csak támogatásával jelenhetett meg. Amikor most megköszönjük Istennek áldozatos életét és munkásságát, imádkozunk is érte: Isten fizesse meg Páter Werenfried minden jóságát. R.I. P.

*

Az új prímás szentmiséje a római magyaroknak

Erdő Péter, esztergom-budapesti prímás, érsek beiktatását követő első római útjának utolsó napján, január 26-án, vasárnap 11 órakor szentmisét mutatott be a Santa Maria dell´Orazione-templomban a római magyar közösség részére. A szentmisén zsúfolásig megtelt a templom. Az érsek együtt koncelebrált Ternyák Csaba érsekkel, a Papi Kongregáció titkárával, valamint a Rómában dolgozó és tanuló magyar papokkal és szerzetesekkel. A szentmise elején Németh László római magyar lelkész, a Pápai Magyar Intézet rektora, valamint a hívek nevében Szőnyi Zsuzsa köszöntötte Magyarország új prímás, érsekét. A szentmisén, amelyen a Germanicum et Hungaricumban tanuló hazai és határon túli magyar papnövendékek asszisztáltak és énekeltek, részt vett Erdődy Gábor és Győry Enikő nagykövet. A szentmisét követően Erdő Péter érsek a Római Magyar Akadémia földszinti termeiben találkozott a hívekkel, a papnövendékekkel, szerzetesnővérekkel, majd pedig a Pápai Magyar Intézetben a Rómában dolgozó szerzetesekkel és papokkal.

Rómában minden hónap utolsó vasárnapján, 11 órakor van magyar szentmise (kivéve július, augusztus) a Santa Maria dell´Orazione templomban, a római Magyar Akadémia mellett, Via Giulia 1. Érdeklődni: 0039-06/684-261.

Németh László, Róma

HÍREK - ESEMÉNYEK

Kérjék ki az egyház véleményét

Schönborn bécsi bíboros kérte az Európai Unió bizottságának elnökét, Romano Prodit, hogy az uniós törvények kidolgozásába vonják be az egyházak képviselőit. A bíboros szerint példaként szolgálhatna az Ausztriában bevetett szokás, ugyanis a bécsi törvényhozók a javaslatok parlamenti vitája előtt kikérik a civilszervezetek, így az egyházak megbízottainak véleményét.

*

Tegyen említést az istenhitről

Fischler, az Európai Unió mezőgazdasági biztosa szorgalmazta, hogy az Unió készülőben lévő alkotmánya tegyen említést az istenhitről is. Mintaként ajánlotta a Lengyel Köztársaság alkotmányát, amelyet úgy fogalmaztak, hogy egyaránt eleget tesz a hívők és nem hívők igényeinek. Fischler szerint az istenhit említésével egyetlen felekezet követőjét sem sértenék meg.

*

Lengyel papok az uniós csatlakozásról

Lengyelországban júniusban népszavazást tartanak a belépésről az Európai Unióba. Ezzel kapcsolatban közvélemény-kutatást tartottak a katolikus papság körében. A kimutatás szerint közel 60 százalék a csatlakozás mellett, míg 20 százalék ellene van. 1998-ban még a papok 84 százaléka helyeselte a felvételt és csupán 11 százalék vetette el. Ez alighanem összefüggésbe hozható II. János Pál pápa akkori látogatásával, ő ugyanis Lengyelország csatlakozása mellett emelte fel szavát. A papok körében kimutatott arány nagyjából tükrözi a lakosságnak a belépéssel kapcsolatos álláspontját.

*

Megadóztatják az ingázó olaszokat

A római kormány úgy döntött, hogy a jövőben a Vatikán olasz állampolgárságú alkalmazottait is megadóztatja. A Szentszék jelenleg 2000 olaszt foglalkoztat, aki nem lakik területén. A döntés értelmében ezentúl valamennyi határon át ingázó olasznak - dolgozzék San Marinoban, Ausztriában, Franciaországban vagy Svájcban, - bevétele után hazájában kell adót fizetnie. Kivételt csupán az 8000 euránál kevesebb évi jövedelem képez.

(Vin)

*

Magyar festők kiállítása Firenzében

A világhírű, firenzei Pitti Palotában tavaly a magyar kulturális évad keretében rendezett kiállítás a Magyar Nemzeti Galéria legnagyobb kolorista művészeinek alkotásait mutatta be. A december végéig nyitva tartott kiállításon „Színek és fények nyomában” címmel az 1832-1914 közötti magyar festők művei szerepeltek. Olyan festők képeiben gyönyörködhetett az olasz város közönsége, akik a XIX. és XX. században, munkáikban természetes módon egyesítették a külföldi - főként párizsi és müncheni hatásokat a hazai magyar hagyományokkal. E magyar kolorizmus képviselői európai színvonalú műveket teremtettek. A Pitti Palota Florino termében többek között Munkácsy Mihály, Szinyai-Merse Pál, Fényes Adolf, Koszta József, Ferenczy Károly, Czóbek Béla, Perlott-Csaba Vilmos, Rippl-Rónai József és Mednyánszky László festményeit láthatta a közönség.

*

Csík legrégebbi temploma

Csíksomlyó 1800 és 1817 között újraépített plébániatemplomában kutató régészek megtalálták a XII. századi románkori templom falrészeit és ennek kiegészítőjeként a későbbi gótikus templom maradványait. A templomfalak körül még 14 sírt is feltártak. - A templomfal omladékában egy rovásjeles követ találtunk, ez mindenképpen a legkorábbi rovásemlék innen Csíkból, sikerült igazolni azt, hogy az Árpád-kor közepén, de lehet, hogy az Árpád-kor első felében templomok épültek Csíkban. A rendkívül értékes régészeti leletek egyben a Csíki medence legrégebbi templomának kézzel fogható emlékei. (*dunatv*)

*

Ötvenéves a KNA

A német katolikus hírügynökség, a Katholische Nachrichten-Agentur november 19-én emlékezett meg működésének 50. évfordulójáról. Ebből az alkalomból II. János Pál pápa és Schröder német kancellár is köszöntötte a hírügynökséget. A KNA évente mintegy 26 ezer hírt ad ki elektronikus és nyomdai úton egyaránt.

*

Moszlimok és keresztények

Egy korábbi ökumenikus konferencián a magyarországi történelmi egyházak és az iszlám egymáshoz való viszonyulását tárgyalták. *Bölcskei Gusztáv* tiszántúli református püspök szerint főleg Budapesten és a nagy városokban találni moszlim közösségeket. Az emberek - a terrorcselekmények ismeretében - nagy előítélettel viseltetnek irántuk, s ezeket le lehet és le kell építeni; főleg az iskolai oktatás és az egyházak segítségével. Sokkal pesszimistábban ítélte meg a helyzetet *Schweitzer József* zsidó főrabbi: az ökumenikus gondolatot - mondotta - az alapvető teológiai különbségeknél jobban fenyegeti az iszlám radikalizmusa. A zsidó és keresztény értékrend egyaránt elfogadhatatlannak tartja, pl. hogy az iszlám megengedi, sőt parancsolja! hívei öngyilkos merényleteit. Ezen felülemelkedni szinte emberfeletti feladat. *Várszegi Asztrik* főleg a szükséges párbeszédet hangsúlyozta. Erre mutatott példát *II. János Pál* pápa az assisi találkozók létrehívásával, ahol a világvallások és az iszlám vezetői nem teologizálnak, hanem imádkoznak mindnyájan a közös Atyához. Hiszen a kereszténység azt tanítja, hogy minden ember Isten képmása, akárha hitetlen is.

(Magyar Nemzet)

*

450 éves a Collegium Germanicum et Hungaricum

Október 26-28 között jubileumra gyűltek össze a római Collegium Germanicum et Hungaricum jelenlegi és egykori növendékei. Loyolai Szent Ignác kérésére ugyanis 1552-ben, 450 évvel ezelőtt alapította III. Gyula pápa a Collegium Germanicumot, amelyhez 1580-ban XIII. Gergely pápa hozzácsatolta az 1579-ben létrehozott Collegium Hungaricumot. Szent Ignác nagyon fontosnak tartotta, hogy a reformáció által megosztott német területekre jól képzett és erkölcseiben feddhetetlen papok kerüljenek, s ezt a célt hivatott szolgálni a kollégium. Később hasonló intézmények alakultak az Örök Városban más nemzetek számára is, mint ahogy 1579-ben a Collegium Hungaricum. A ház elöljárói jezsuiták, s ennek megfelelően a növendékek nevelése jezsuita szellemben folyik. Jelenleg 65 növendék tartózkodik a házban Európa különböző országaiból. II. János Pál többször is megfogalmazott óhaja a kollégiumban valósággá vált: Európa itt két tüdővel lélegzik, vagyis találkozik Kelet és Nyugat, hiszen a ház lakói az egykori Német Római Birodalom német nyelvterületéről és a hajdani Osztrák-Magyar Monarchia területéről vannak. A kollégium rektora P. Gerwin Komma SJ.

A jubileumi ünnepségekre 250 FM (frater maior) érkezett, akik egykor maguk is a kollégium növendékei voltak, köztük Friedrich Wetter és Karl Lehmann bíborosok, valamint Jakubinyi György gyulafehérvári érsek is.

A jubileum első napján, szombaton többek között Karl Lehmann bíboros is szólt az ünneplő közönséghez, majd a vasárnapi szentmisén Wetter bíboros beszélt az Il Gesú templomban mindazokhoz, akik elmentek, hogy Szent Ignác sírja mellett adjanak hálát Istennek a 450 évért. A szentmisét P. Peter Hans Kolvenbach SJ jezsuita generális ünnepi beszéde követte a kollégiumban, hétfőn pedig a szentatya magánkihallgatáson fogadta a vendégeket. Az ünnepségsorozat hétfőn este, a Sant Eustachio templomban ért végett, ahol annakidején III. Gyula pápa Dum sollicita kezdetű bullájával megalapította a kollégiumot.

Kinczel István, Róma

SZÁJRÓL SZÁJRA

A hegedülés hasznosságáról

Egy ideig még adós maradok a cím magyarázatával, de ígérem, arra is sor kerül.

Talán nem általánosan ismert, hogy a német költő *Nikolaus Lenau* - eredeti nevén: *Niembsch Edler von Strehlenau* - Csatádon (Temesvár közelében) született 1802-ben. Atyja osztrák, anyja budai származású magyar asszony volt. Pesten, Sátoraljaújhelyen, Pozsonyban, Bécsben, Magyaróváron tanult. Miután magyar környezetben nevelkedett, értett magyarul, ismerte korának magyar költőit, a magyar világot. Mindez költészetében is nyomot hagyott, sok magyar vonatkozású, tárgyú verset írt, íme néhány cím a sok közül: *Die drei Zigeuner, Haidebilder, Die Bauern am Tiszastrande* stb. Verseinek jórészét magyarra is lefordították. Egyes vélemények szerint hatott Petőfire, Tompára, Vajda Jánosra, Reviczkyre. Lenau férfikorában kivándorolt Amerikába, remélve, hogy ott nemcsak szerencséjét, de nyugtalan, lelke a békéjét is megtalálja. Nem így történt.

Útját a költő Hollandiában akarta megkezdeni, innen akart átkelni az óceánon. A határon azonban feltartóztatták, útlevelében valami hiányosságot fedezett fel a tisztviselő és nem engedte meg a belépést Hollandiába. Élénk szóváltás keletkezett.

- Nyugodtan beengedhet - mondta a költő - hiszen én csak egy ártalmatlan művész vagyok.

- Úgy? - válaszolta némi éllel hangjában a rend szigorú őre meglepő logikával - Szóval művész? Hát akkor biztosan tud hegedülni!

- Természetesen - válaszolta Lenau, aki véletlenül igen kiválóan hegedült és útitársait gyakran szórakoztatta játékával.

- No, ez ugyancsak szerencsés véletlen! - örvendezett a hollandus - Unokahúgomnak ugyanis ma van az esküvője és este majd húzhatja a talp alá valót a társaságnak.

Lenaunak mit volt mit tennie, némán meghajolt és miután további útja ettől az estétől függött, húzta a holland fiataloknak a valcert és polkát derekasan. Másnap a tisztviselő - aki immár meggyőződött Lenau „művész” voltáról - akadálytalanul engedélyezte a tovább utazást.

Ezzel magoldottam a cím rejtélyét. Azaz nem egészen. Hiszen a várt nyugalom a tengeren túl sem következett be és Lenau 1850-ben a döblingi ideggyógyintézetben fejezte be életét. Talán mégsem volt annyira hasznos a hegedülés?

Álljon itt Nikolaus Lenau „Die drei Zigeuner” című verse Kosztolányi Dezső fordításában, a kor romantikus szemléletének példájaként.

HÁROM CIGÁNY

Három cigányt láttam egyszer
öreg fűzfa alatt,
míg kocsim a poros úton
üggyel-bajjal haladt.

Egyik hegedült magában,
körötte a puszta,
a pirosló esthajnalban
húzta, egyre húzta.

Másik, pipával agyarán,
bámulta a füstöt,
nem is lehet ilyen boldog
se király, se püspök.

A harmadik lágyan aludt,
a cimbalma kint állt,
cimbalmán a szél futkosott,
szívén álom hintált.

Cifra-foltos rossz ruhája
volt itt mindahánynak,
de ők jajnak, földi bajnak
mégis fittyet hánynak.

Tőlük tudom, hogy az élet
bús torát hogy üljük:
elfüstöljük, elalusszuk
és elhegedüljük.

Ment a kocsim, de sokáig
tekingettem rájuk,
nézegettem sötét hajuk,
füstfogta orcájuk.

Közreadta: Ramsay Győző

OLVASÓI LEVÉL

Tárgy: Életünk, XXXIV. évf. 12. szám, 7. oldal: Vidám történetek, SZÁJRÓL SZÁJRA, Ramsay Győző

Tisztelt szerkesztőség!

Mint mindig, most is nagy érdeklődéssel olvastam az Életünk fent említett számát.

Mióta külföldön élek (1956) én is nagy élvezettel kutatom mind a magyar, mind az idegen nyelvű kifejezések forrásait és sokáig nem jöttem rá a „szia” eredetére. Magam részéről, Ramsay Győzővel ellentétben, egy más magyarázatot találtam. Ez saját véleményem és nem tudom valójában megfelel e a valóságnak.

Szerintem az angol-amerikai „see you later”-ből vezethető le, amely a mindennapi életben „see you”-ra rövidül és valószínűnek tartom, hogy a filmeken keresztül, rosszul értve, elnyelve, mint „szia” (see yah) honosult meg nálunk. Mi diákkorunkban még csak az egyes számot használtuk, a „szia sztok” többes szám valószínűleg a „szevasztok” alapján készült.

Kérem ne vegyék megjegyzésemet kritikának, de az én „elméletem” talán hozzásegít a valóság felderítéséhez, ha ez egyáltalán lehetséges.

Köszönöm az Életünk kiadásával kapcsolatos áldozatos munkájukat és kívánok egy sikerekben gazdag, áldásos, békés Újesztendőt

Szívélyes üdvözlettel

Vaszary László, *Zürich*

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

MÜNCHEN

Keresztelés: *Záhorszky Péter*, Z. Peter és Sz. Etelka kisfia október 20-án, valamint *Haug Laura Klara és Haug Lea Hanna*, H. Rudolf és Sz. Zsuzsanna kisleányai november 1-én részesültek a keresztség szentségében a Damenstifttemplomban.

Halottak: *Czirják Sándor*, 64 éves korában hunyt el, temetése november 14-én Rosenheimban, *Mekker Ottó*, 22 éves korában hunyt el, temetése november 26-án a Karlsfeld-i temetőben, valamint *Miklós Zoltán*, 54 éves korában hunyt el, temetése december 4-én a müncheni Nordfriedhofban volt. Nyugodjanak békében!

*

AUGSBURG

Halottak: Dipl. Ing. Univ. *Bíró László Antal*, 42 éves korában megtért Teremtőjéhez 2002. november 30-án. Hamvait szülőföldjén, Erdélyben helyezik örök nyugalomra. Nyugodjék békében.

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Időnként közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után.

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan´s House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon./fax: 0044/20/8992 2054**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Miséző helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Veres Árpád, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Tellefon: 0043-1-317 36 56**

Burgenland/Alsóörött: Pfarramt Unterwart, Ft. Horváth János, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10 órakor Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Schönau Gürtel 41, Ft. Paskó Csaba lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T.: 0512/204 103**

Linz: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, **Tel.: 0043/732/342-586**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüssel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue de l Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/ **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336**,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon,
Telefon: 0033/4/78 50 16 36

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Báthory Lajos. Telefon: (0821)22 92 838.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg, Straubing. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Telefon: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Misson, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strasbourg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidermühler Str. 12i, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, **Hildesheim**-i és **Osnabrück**-i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN**: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120 http://www.Ungarnzentrum.de

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21.
www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. **E-mail:** ukm_muenchen.de; http://www.erzbistum-muenchen.de/ungarische-mission

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Arnsberg, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Neukirchen-Vluyn, Dortmund. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. **Szabó Árpád**, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **E-mail:** ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission. stuttgart

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Miséző helyek: Róma, Milano, Firenze, Bologna, Padova, Torino, Genova, Palermo, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303**
Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Rainmattstr. 18, CH-3001 Bern, **Telefon: 0041/31/381 61 42/031/61-381 54 45**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**
Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**
Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az **Orsolyiták** templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/425 42 06**

Református istentisztelet Münchenben:
Reisinger Str. 11
minden hó 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor.

HIRDETÉSEK

Személy és árufuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt helységekbe. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükre, Hévízvagy Budapestre. München, Telefon fax: (D) +89/69 99 85 17, 089/67 05 618 ill. 0172/84 25 288. (H) 0036-1-341 59 55.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

Budapesten a Rákóczi úton II. emeleti, lift van, 5 szobás 118 m², (2 fürdőszoba, 3 WC), lakás teljesen renoválva azonnal beköltözhetően eladó. Lakás és iroda célra is megfelel. Érdeklődni: 0049-89-3136621

SOPRONBAN az alsó Lőverekben, gyönyörű és csendes környezetben, háromszintes 240 m²-es családi ház felújítva eladó. Irányár: 175.000,00 Euró. Tetőtér beépíthető. Érdeklődni Tel.: 0036-96/41 37 14.

Hévízen nyugodt környezetben apartmanok, lakások egész évben kiadók. Ár: 21, 50 euró két személynek. Tel: 0036-83/34 10 63.

Hazatelepülő, leinformálható magyar hölgy, budapesti ingatlan gondnokságát vállalja. Tel: 0036-1/26 52 212.

Budapest, belvárosi sétáló utca teljes emeleti nagypolgári lakás (200 m²) bérbeadó v. eladó. Tel.: 0033-04/72 17 81 24.

Budapesten a VII. ker., Városligeti fasor közelében két szobás, fürdőszobás öröklakás olcsón eladó. Tel.: 0049-2371/27 790.

Eladó Zalakaros - Kis Balaton környékén építési telek 2150 m² csendes kültelek. Csatorna kifizetve, áram, víz-gáz és telefon olcsón lehetséges. Árhatár 5.900 Euró. Német tulajdonos; provízió nélkül. Fénykép és további információk: Tel. / Fax: 0036-93/34 00 27 v. D-072 31/68 734, Fax: D-072 31/65 03 94.

Komáromban termálfürdőhöz közel összkomfortos 95-ben épült családi ház berendezéssel (130 m² lakás, 800 m² parkosított telek, fenyő, tuja), gyümölcsös, 30 m²-es melléképület 20 millió Ft-ért eladó! Tel.: D-089/43 72 22 13.

Hit, remény, szeretet jegyében megismerkednék (50/160) egy intelligens úrral. Házias magyar nő vagyok. Jelige: „Győr".

57 éves (167/68) nem dohányzó, józan életű magányos férfi szeretne megismerkedni egy hozzáillő hölggyel. Jelige: „Víg Özvegy".

Magyarországon élő, leinformálható asszony több éves gyakorlattal, gondozást, takarítást és házvezetést vállal, ottlakással. Alapfokú német nyelvtudással rendelkezem. Tel.: 0036-32/34 30 78.

Bicske kertvárosban, az M1-ről letérve öt percre, Budapesttől 25 km-re, 2000-ben épült kétszintes, 110 m²-es összkomfortos lakóház, 817 m²-es rendezett telekkel eladó. Érdeklődni a 0049-711/50 06 495 telefonszámon.

Középkorú, 25 évi korházi gyakorlattal rendelkező, budapesti ápolónő, magyar családnál betegápolást vállal. Háztartási munkába besegítek. Tel.: 0036-1/22 24 673.

Budapest centrumában, Nyugati pályaudvar oldalán 2 szobás, 2. emeleti, DK-i fekvésű, 251 m², csendes lakás renoválva, részben berendezve azonnal eladó. Ár: 59. 000 Euró. Tel.: 0036-30/54 43 511.

Gondozónőt keresek Nürnbergben élő 92 éves édesanyám mellé. Ideális magyar, vagy erdélyi nyugdíjasok számára. Lakhatási lehetőség biztosítva. Jelige: Közeljövőben.

47 éves (160/75) független, csinos, pedáns nő keresi minden káros szenvedélytől mentes, rendezett anyagiakkal rendelkező független férfi ismeretségét házasság céljából. Jelige: „Limburg".

„Jóval 75-ön felül Nagyapai lényeddel, magányos estéiddel a kandallód előtt. Téged keresek! Formátlan alakom, vénülő fejem jóval túl 50-en, hogy leüljek lábadhoz, rá tedd reszkető kezed őszülő fejemre. S ha gondolataink találkoznak, üdvözölték egymást, megérted a Szót, Kedves." Jelige: Üdvözöld Tőlem a Reggelt.

1848

Ezernyolcszáznegyvennyolcban,
Szomorú volt az élet.
Végtelen rabság, elnyomás,
Gyötörte a népet.

Ekkor Kossuth lett a vezér,
Aki a népnek hírt adott.
Hogy ő eltörli a rabigát,
Kivívja a szabadságot.

Petőfi a magyar népet,
Verssel buzdította.
Hogy a honért induljanak,
A szabadság harcba.

A magyar honvéd hősiesen,
Harcolt az ellenséggel.
De nem tudott megküzdeni,
A nagy túlerővel.

A sok kiontott honfivér,
Az egekbe kiáltott.
Hogy Isten védje a magyart,
Hozzon reá szabadságot.
2003

Fábián Tibor

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk" müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként, kb. 40 betű	3,60 **Euró**
„Jelige" - postaköltség	3,60
Üzleti-, nyereséges hirdetés soronként	5,50
nagybetűs (kétsoros) sor	11,00

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %,- hatszori hirdetésnél 20 % ,- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Hazai- erdélyi és felvidéki honfitársainknak kedvezményes árat számítunk, soronként: 800,- Ft

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

HELIOS PANZIÓ BUDAPEST
Budai, zöldövezeti, csendes panzió, melytől a belváros 1 buszjárattal 15 perc alatt megközelíthető, zárt parkolóval, komfortos szobákkal várja vendégeit.
H-1121 Budapest, Lidérc u. 5/a.
Tel/fax: 36-1-246-46-58 ill.246-26-45
e-mail: roomheli@axelero.hu
www.heliospanzio.hu

Budapesten lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézést vállalok. Horváth Gábor, Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: gabor. horvath@realtyagent. com

Párizsban élő gyűjtő szeretne magyar festményeket és zsolnai porcelán tárgyakat vásárolni, készpénzfizetéssel. Kérem, hívjon a 0033-660/55 75 03-as számon, vagy a kalmaklary@noos.fr E-mail címen.

Tétény, Magyar Specialitás Münchenben, O. Bayer-M. Gonda. Hazai borok pálinkák nagy választékban. Disznótoros, házikolbász, füstölt szalonna, disznósajt, tepertő, gesztenyepüré. Vecsési savanyúságok, házi tészták bő választékban. Kérésre csomagot is küldünk. Parti Service 15 személytől. Kreitmayrstr. 26., 80335-München. Tel.: D-089/12 96 393. v. D-0172-82 66 492.

Férfi (47/185/110) megismerkedne hajadonnal, vagy özveggyel házasság céljából. Jelige: „GYERMEKET AKAROK"

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.
*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50,—
*

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,-Euró
Tengerentúlra US$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.